

Azon a napon olyanok
lesznek erős városai,
mint a magányos erdők és
hegycsúcsok,
amelyeket elhagytak Izrael
fiai elől.
Pusztasággá válik.

Iz 17,9

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 33. (4067.)
2026. augusztus 16.
Ára 475 Ft



Imádsággal kísérem a diákjaim életét

Csóka Gáspár OSB vasmisés

8–10. oldal



Az MKPK nyilatkozata az élet
védelméről

3. oldal



Felülírjuk a rosszat jóval
– beszámoló Međugorjéból

11. oldal



Havas Boldogasszony-búcsú
Szegeden

14–15. oldal

Az imádság emberségünk alapvető dimenziója

A hőségre való tekintettel az augusztus 5-i általános kihallgatást a Szent Péter-bazilikában tartották, ahol a Szentatya az Olaszországból és a világ minden tájáról érkezett hívőkkel és zárandokcsoportokkal találkozott, és folytatta a II. Vatikáni Zsinat dokumentumairól szóló katekizissorozatát. Mai beszédének témája: A Sacrosanctum Concilium konstitúció. Az Egyház imádsága (vö. Ef 6,18-19). A pápa rámutatott arra, hogy az imádság nem pusztán vallásos gyakorlat, hanem emberségünk alapvető dimenziója és az Egyház életének lélegzetvétele. Külön hangsúlyozta az eucharisztia és az imaórák liturgiájának jelentőségét, amelyek megszentelik mindennapjainkat, és egyre mélyebben kapcsolnak be bennünket Krisztus húsvéti misztériumába. Ezt követően több nyelven összefoglalta katekizisét, majd üdvözölte a jelen lévő hívőket. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és az apostoli áldással zárult. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekizisének fordítását olvashatják.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Isten hozott benneteket!

A mai katekizissel folytatjuk megfontolásainkat a liturgiáról szóló *Sacrosanctum Concilium* zsinati konstitúcióról. Ma a liturgikus imádság egyházi dimenziójával foglalkozunk.

Amint Pál apostol is utal rá, a Szentlélek tanít meg bennünket imádkozni. Pünkösd napjától kezdve a Lélek az Egyházban lakik, és annak minden tevékenységét, különösen pedig imádságát inspirálja. A Jézus húsvéti után a Jeruzsálemben megszülető első közösség élete a feltámadt Úr által ajándékozott Lélekben való élet. „Ettől kezdve – mondja a zsinat – az Egyház sohasem mulasztotta el, hogy a húsvéti misztérium ünneplésére összegyűjön, hogy olvassa azt, »ami az egész Szentírásban róla szól« (Lk 24,27), ünnepelje az eucharisziát, melyben »halálának győzelme és diadala megjelenik«, s egyben hálát adjon »Istennek elmondhatatlan ajándékáért« (2Kor 9,15) Krisztus Jézusban, »dicsőségének dicséretére« (Ef 1,12) a Szentlélek ereje által» (SC 6).

Korunkban, a teljesítményelvű és fogyasztói szemlélet által uralt környezetben az imádság fölöslegesnek, sőt nevetségesnek tűnhet. Egy olyan világban, ahol a tudomány és a technika azzal az igénnyel lép fel, hogy minden kérdésre választ adjon, az imádság könnyen a valóság elől való menekülés egyik formájának tűnhet. Ráadásul sok keresztény családban már nem adják tovább az imádság hagyományát, és féltő, hogy sokan azt pusztán egy pszichológiai termé-

szetű és személyes jóllétet szolgáló technikának tekintik. Az imádságot mint emberségünk alapvető dimenzióját azonban érdemes újra felfedeznünk valódi mivoltában.

A *Sacrosanctum Concilium* konstitúció komolyan vette ezt az igényt. Ez mély örömmel töltötte el Szent VI. Pál pápát, aki a II. Vatikáni Zsinat által elsőként elfogadott dokumentum kihirdetésekor így fogalmazott: „Isten az első helyen; az imádság első kötelességünk; a liturgia az első forrása a nekünk ajándékozott isteni életnek, lelki életünk első iskolája.” (Beszéd a

retnének megtanulni imádkozni – különösen a katekumenek számára –, ez a keresztény imádság útját és iskoláját kínálhatja.

Az eucharisztia és az imaórák liturgiája hétről hétre és napról napra az Egyház életének lélegzetvétele, mely áramoltatja a Szentlelket Krisztus Testében. Ebben az imádságban Krisztus „az egész emberiséget maga köré gyűjti, hogy vele együtt énekelje az istendicséret ezen énekét” (SC 83); így napról napra egyre inkább részesévé válunk a húsvéti misztériumnak, és egyre inkább hasonlónak leszünk Krisztushoz.



Szent Péter-bazilikában, 1963. december 4.) A konstitúcióban ugyanis az „imádság” kifejezés az egész liturgiát jelöli. Ez a szemlélet döntő jelentőségű, mert úgy irányította a liturgikus reformot, hogy annak meghatározó alapelvévé a hívők tevékeny részvételét tette. A liturgiát mindenekelőtt a találkozás helyeként mutatja be: Isten kezdeményezésének helyeként, aki Fiában, „a testté lett, Szentlélek által fölment Igében” (SC 5) közel jön az emberiséghez, és akinek mi „őáltala, ővele és őbenne, a Szentlélekkel egységben” válaszolhatunk, vagyis annak az „imádságnak” köszönhetően, „amelyet az ő Testével egységben lévő Krisztus az Atyához emel” (SC 84). Ezért kívánta olyan forrón Szent VI. Pál, hogy az imaórák liturgiája – vagyis az Egyház mindennapi nyilvános imádsága, mely elválaszthatatlan az eucharisziától – mélyen áthassa, megújítsa, vezesse és kifejezze az egész keresztény imádságot, és hatékonyan táplálja Isten népének lelki életét (vö. *Laudis canticum* apostoli konstitúció).

Ahhoz, hogy ez a kívánság valóra váljon, az imaórák liturgiájának egyre inkább a megkeresztelték és a közösségek mindennapi életének részévé kell válnia. Sokak számára, akik sze-

Szent Ágoston ezt mondja: „Amikor imádsággal fordulunk az Atyához, ne válasszuk el tőle a Fiút, és amikor a Fiú Teste imádkozik, ne szakadjon el Főjétől; hanem ő legyen Testének egyetlen üdvözítője, a mi Urunk Jézus Krisztus, Isten Fia, aki imádkozik értünk, imádkozik bennünk, és akihez mi imádkozunk! Imádkozik értünk, mint papunk, imádkozik bennünk, mint Főnk, mi pedig imádkozunk hozzá mint Istenünkhöz. Ismerjük fel tehát benne a saját hangunkat, és az ő hangját bennünk!” (*Zsoltár-magyarázatok* LXXXV, PL 37, 1081.)

Az imaórák liturgiája az eucharisziához kapcsolódik, tovább sugározza annak világosságát, s ezáltal megszenteli mindennapi életünk idejét: reggel hittel és hálával kezdjük a napot; délből erőt kérünk a hűséghez a fáradozások közepette; este, a munka végeztével, az esti dicséret kíséri a naplementét; éjszaka pedig Isten békéjére hagyatkozva térünk nyugovóra. Minden imaóra a remény cselekedete: földi zárandokutunkon az egész Egyházzal együtt virrasztva várjuk az Úr dicsőséges visszatérését.

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Az MKPK nyilatkozata az élet védelméről

Az alábbiakban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) augusztus 10-én közzétett nyilatkozatát olvashatják.

Mivel hazánkban társadalmi párbeszéd indult az élet védelmét érintő kérdésekről, nem hallgathatunk arról az egyértelmű üzenetről, amelyet a Katolikus Egyház mindig is vallott: az emberi élet a fogantatástól a természetes halálig védendő és sérthetetlen.

Ahogy XIV. Leó pápa fogalmazott a diplomáciai testületekhez intézett januári beszédében: egy társadalom csak akkor egészséges és csak akkor halad valóban előre, ha megőrzi az emberi élet szentségét. A Szentanya felhívta a figyelmet arra, hogy mennyire fontos a várandós édesanya hatékony és konkrét támogatása.

A *Csodálatos emberségünk* kezdetű körlevélben pedig így ír XIV. Leó pápa: „Minden emberi személy végtelen méltósággal rendelkezik, amely elidegeníthetetlenül magából a személy létéből fakad, és minden körülményben, állapotban vagy helyzetben megmarad... Az emberi jogok között az első az élethez való jog a fogantatástól a természetes halálig, amely nélkül



lehetetlen bármely más jog gyakorlása. Amikor ezt az alapvető jogot megtagadják – mint az előidézett abortusz, az ártatlanok megölése és az eutanázia esetében –, olyan döntésekkel állunk szemben, amelyeket az Egyház súlyosan helytelennek tart.” (53. 55. pont)

Ha egy társadalom egyesek életét elpusztíthatónak ítéli, akkor az egész társadalom

változik meg, akkor súlyosan sérül az emberi élet végtelen méltósága. Egyházunk a magyar társadalom részeként évtizedes tapasztalattal rendelkezik a válsághelyzetben lévő családok, várandós édesanyák és a megfogant életek védelmében. Mindez számunkra nemcsak elvont igazság, hanem konkrét szolgálat: családok, várandós édesanyák, örökbefogadás előtt álló szülők mindennapi professzionális támogatása és lelki kísérése. Az édesanya és a gyermek nem ellenfelek. A válsághelyzeteket a valódi segítséggel lehet megoldani.

Kérjük a kormányzatot, hogy ez a kérdés ne a napi politikai versengés mentén dőljön el, hanem azon az alapon, hogy melyik megoldás segít ténylegesen legtöbbet a védtelen magzatoknak, a válsághelyzetben lévő nőknek, családoknak. Ehhez ajánljuk fel tapasztalatainkat és együttműködésünket. Építsük az élet kultúráját – ne csak szavakban, hanem a mindennapi, kézzelfogható segítségben!

Budapest, 2026. augusztus 10.

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Forrás és fotó: MKPK Sajtószolgálat

Isten minden életkorban odafigyel ránk Idősek találkozója Szombathelyen

A nagyszülők és az idősek világnapja alkalmából július 26-ra szervezett látogatást Szombathelyre az immár két éve működő győri Örömlődös, a generációkat összekötő katolikus közösség. A Szombathelyi Egyházmegye Idősügyi Munkacsoportja meghívására egy örömteli napot tölthettek együtt a két egyházmegyét képviselő nagyszülők és idősek. Bakonyiné Pohárnok Eszter írását olvashatják, amit szerkesztve közlünk.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Családbizottsága által szervezett „Melléjük szegődöm” időspasztorációs programon ismerkedtem meg a Szombathelyi Egyházmegye Idősügyi Munkacsoportja tagjával, Marx Gyuláné Erzsivel, akivel már akkor azt terveztük, milyen jó lenne Szent Joachim és Szent Anna napján (a nagyszülők és az idősek világnapjára) közös találkozót szervezni a közösségeinknek. Kis idő elteltével már egy online megbeszélésen találtam magam Erzsi szervezésében, ahol munkatársaival, köztük Lipóczki-Török Veronikával – aki szintén csoporttársam volt a képzésen – egyeztetettük a találkozó részleteit.

Lenyűgöző számomra a szombathelyi munkacsoport munkája, ahogyan az időspasztoráció területén mély elhivatottsággal dolgoznak idősebb testvéreinkért. Remélem, tapasztalatainkra

építve, hamarosan mi is követni tudjuk jó példájukat a győri közösségben. (...)

A napot szentmisével kezdtük, amelyet Kovács Gergő, az Örömlődös csoportok lelkivezetője mutatott be a győri-révfaui Szentháromság-templomban. A liturgia végén a nagyszülők és idősek áldásban is részesültek.

Juranovits-Racker Rita, az egyházmegye fenntartásában működő Ezüsthíd Integrált Szociális Intézmény vezetője fogadott bennünket Szombathelyen. (...) A találkozón az intézmény lelkipásztora, Haller László és a Szombathelyi Egyházmegyében szolgáló Szent József Rend három indiai nővére is jelen volt.

Az imaösvényen található idézetek, útravalók olvasása segített bennünket az elmélkedésben, elmélyülésben és ráhangolt a záróprogramjára, a szentségimádásra, melyet Haller László vezetett.

Tanításával azt erősítette meg idősebb testvéreinkben és a résztvevőkben, hogy az időskor lehetőség arra, hogy közel kerüljünk a Jóistenhez, hogy ráébredjünk: Isten a tenyerére rajzolt bennünket, hogy mindig, minden életkorban odafigyel ránk, nem feledkezik meg rólunk.



Mindez, Ferenc pápa és XIV. Leó pápa üzeneteivel összhangban, arra is felhívja a figyelmünket, hogy ne csak egy-egy ilyen kiemelt napon, hanem az év minden napján figyeljünk oda egymásra, szüleinkre, nagyszüleinkre, gyermekeinkre, unokáinkra. A világban tapasztalható, minden generációt érintő nehézségeket így együtt, a Jóistent középpontba helyezve, a hála nyelvén tudjuk fordítani, és hitünk szerinti reménnyel tudjuk megélni mindennapjainkat. (...)

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Bakonyi Tamara Dóra



Álmodjunk nagyobbat annál, amit merhetünk!

Megáldották az esztergomi bazilika megújult nagyorgonáját

Szentmisében ünnepelték augusztus 9-én az esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyház felújított nagyorgonájának megáldását, majd Kovács Péter főszékesegyházi karnagy, orgonaművész meg is szólaltatta a megújult hangszert a nagyszámú közönség előtt. Török Csaba, a bazilika plébánosa szentbeszédében hangsúlyozta: az orgona annak az emberi munkának, áldozatnak, Krisztusra tekintő hitnek és szeretetnek a gyümölcse, amely által „a lehetetlen is lehetségessé válik”, ha vannak, akik mernek nagyot álmodni és tenni is érte.

Az esztergomi bazilika 2018-ban kezdődött felújításának egyik utolsó nagy projektje ért véget a főorgona rekonstrukciójával. Az elmúlt évek során teljesen megújult, és most visszatért a templom terébe az a kiemelkedő zenetörténeti jelentőségű hangszer, amelynek nem egy sípja már 1856. augusztus 31-én, a bazilika felszentelésekor is szól.

Az orgona megáldásának ünnepén még hallgatott az orgona, amikor az asszisztencia énekszó mellett bevonult a templomba. A szentmise főcelebránsa és szónoka Török Csaba, a főszékesegyház plébánosa volt. A liturgián az Érseki Papnevelő Intézet előjárói, az érsekséghez és a bazilikához tartozó paptestvérek koncelebráltak.

Török Csaba az Egyház hagyományos orgonamegáldási szertartásának megfelelően így szólt a liturgia elején: „Ébredj fel, orgona, szent hangszer!”, s imádsággal áldotta meg az orgonát, mintegy Isten szolgálatára rendelve azt. Formáját tekintve az áldás tulajdonképpen egy párbeszéd volt a pap és az orgona között: a celebráns többször is felszólította

a hangszert, hogy hangjával ébressze fel Isten dicséretét, adjon hangot az Egyház hálaadásának és örömének, vezesse hálaadásra a híveket, vigasztalja a szomorúakat, emelje az emberek szívét Istenhez, és minden hangja szolgálja az



Török Csaba: Ébredj fel, orgona, szent hangszer!

Atya, a Fiú és a Szentlélek dicsőségét. Az orgona pedig valamennyi felszólításra egy, az elhangzott kéréshez illeszkedő zenei részlettel válaszolt.

Homíliában Török Csaba plébános megemlékezett arról, hogy az orgona 1856-ban, százhetven évvel ezelőtt, a bazilika felszentelésekor szólalt meg először. Liszt Ferenc ekkor maga vezényelte erre az alkalomra komponált művét, az *Esztergomi misét*.

Beszédében a plébános Liszt *Paolai Szent Ferenc a hullámokon jár* című zongoradarabját állította párhuzamba az elhangzott evangéliumi részlettel, kitekintve Esztergom, a bazilika és a megújult orgona történetére. A zenében az egyik kézzel játszott szólam a háborgó tengert jeleníti meg, a másik szólam pedig a szentet, aki határozott és szilárd léptekkel halad a tomboló örvény fölött. „Háborgás, orkán, természeti erők, s emellett egy folyamatos vezérszólam, ami lassan, lépésről lépésre, elképesztő határozottsággal megy előre” – így jellemezhető Liszt műve.

Ugyanezzel a képpel írható le a bazilika és az orgona története is. Minden történelmi viszonytság közepette volt egy rendületlenül előrehaladó „vezérszólam”, amely az álmot és a hitet képviselte. Azt a hitet, mellyel a 19. század közepén, amikor Esztergomnak még csak három-négyezer lakosa volt, és a bazilika dombjáról gyümölcsösöket, szőlőket lehetett látni, ilyen nagy léptékű templomot építettek. Hiába érvelt a kortárs kritika, hogy az épület túl nagy, túlságosan fenséges – idézte fel a templom építésének időszakát a plébános, majd így folytatta: Ez a „nagyot álmodás” jellemezte Baróti Istvánt, az esztergomi bazilika organistáját és karnagyát is, aki igyekezett megmenteni az utókor számára az eredeti

orgona megmaradt sípsorait. 1975-ben kezdődött orgonamegújítási vállalkozása, amely a hetvenes évek anyagi lehetőségei között keresztülvihetetlen volt, ötvenegy év alatt mégis valósággá vált.

„Most érezzük igazán, micsoda tragédia lett volna, ha elődeink csak annyit építettek volna, amennyire lehetőségük volt, amennyire tellett. Végtelenül szegények és kicsik lennénk ma. Ez a túlszorduló bőség és az a biztonság, amellyel mindez megépült a háborgó tengeren, egyedül a hittel magyarázható. Azzal a hittel, ami ebben a városban arra ösztönözte és ösztönzi ma is az embereket, hogy összefogással, elköteleződéssel, szeretettel, hűséggel és kitartással tegyenek erőfeszítéseket ezért a csodáért” – mondta Török Csaba, és hozzátette: az itt dolgozók áldozata „öröm és forrás”, mindennapi munkájuk ünnepi pillanatokat jelent mások számára. Naponta átérzik, mekkora felelősséggel és mennyi feladattal jár ez hatalmas örökség. „Egyszerűbb volna egy kápolnát kinyitni reggelente”, másfelől azonban „ez a csoda” rengeteg embert megérint, megszólít – mondta a plébános. – A bazilikát megtöltő sokaság mutatja, mennyi embernek fontos ez a templom, és a szeretetnek, amellyel ideérkeznek, ereje van. A hit mellett éppen a szeretet a másik nagy erő, ami életben tartja azokat, akik haladni próbálnak a háborgó tengeren – szögezte le Török Csaba. Rámutatott: amikor az evangéliumi történet szerint Péter a viharos vízen jár, egyszerre jellemzi bátorság és kicsinyhitűség. „Néha sikerül, teszünk néhány lépést a hullámokon. A vizek tetején ott áll Krisztus, szilárdabban, mint bármilyen szikla, és a lehetetlen lehetségessé válik. Így születik meg a csoda, amely megtart bennünket.”

Török Csaba ezekkel a gondolatokkal zárta beszédét: „Végső soron csak így éri meg embernek lenni. Mindig többé válni, mint ami elérhető, mindig nagyobbát álmodni, mint amit merhetünk. Így lehetünk ott mégis abban a vezérszólamban, ami a hullámok zúgása között is kitartóan és biztosan halad az útján a cél felé, amely maga Krisztus.”

A liturgiát követően elhangzott az első nyilvános koncert a felújított és immár megáldott nagyorgonán. Kováts Péter főszékesegyházi karnagy, orgonaművész mutatta be a megújult hangszer művészi értékeit.

A főszékesegyház orgonája

Az esztergomi bazilikában most megáldott hangszer nem tartozik Európa leghíresebb orgonái közé, orgonaeépítészeti és zenetörténeti szempontból, valamint Liszt Ferenchez való kötődése miatt mégis nemzetközi jelentőségű. Az 1856-ban elkészült eredeti orgona, Ludwig Mooser salzburgi orgonaeépítő munkája negyvenkilenc regiszteres, hárommanuális, nagy hangszer volt. A későbbi átépítések és bővítések során a cél az volt, hogy egy rendkívül nagy koncert- és liturgikus orgona jöjjön létre. Baróti István orgonaművész, főszékesegyházi karnagy elgondolásai nyomán mára megszületett az a történelmi értékeket őrző és azokkal organikusán együttfejlődött hangzás, amely teljesen egyedivé és nemzetközi hírűvé teszi a bazilika nagyorgonáját. A grandiózus zenei projekt Kováts Péter, Homolya Dávid és Hock Bertalan szakértő felügyelete mellett a Pécsi Orgonaeépítő Manufaktúra munkájának köszönhetően jutott el a befejezésig.

Trautwein Éva

Fotó: Merényi Zita



„Asszony, nagy a te hited”

(Mt 15,21–28)

Az evangéliumi események sorában újra és újra szembe-
találkozunk azzal a mozzanattal,
ahogy Jézus hitet „hív elő”
valakiből. Úgy tűnik, hogy ez
valamiért különlegesen fontos
az Úrnak.

Időnként pedig az a különleges,
hogy e hitről nem a zsidó
nép tagjai tesznek tanúbizonyságot.
A kánaáni asszony esetét
időben megelőzi a szintén
pogány kafarnaumi százados
hitvallása, amit így összegezhetünk:
„Csak egy szót szől itt, ahol
vagy, és hiszem, hogy otthon
meggyógyul a szolgálóm!” Jézus
válasza éppoly rendkívüli, mint
a százados hite: „ekkor hitet
nem találtam egész Izraelben.”

Mostani történetünkben a beteg
szintén nincs jelen. Az anya
viszont kéréseivel folyamatosan
„zaklatja” Jézust, hasonlóan
ahhoz, ahogy a *Lukács-evangélium*
özvegyasszonya az igazságtalan
bíró. Olyannyira, hogy ez
már-már kínossá kezd válni,
elsősorban a tanítványok számára,
akik azt kérik a Mestertől, hogy
küldje el az alkalmatlankodót.

A lényeg azonban most következik,
hiszen mai evangéliumban
egy isteni pedagógiai „módszer”
ismerhetünk meg. Jézus előhívja
és megérleli a kánaáni asszony
hitét. A pogány asszony a zsidó
Messiásnak kijáró titulus
szal fordul oda Jézushoz lánya
gyógyulásáért: „Uram, Dávid fia
könyörülj rajtam!” Jézus először

mintha meg se hallaná, aztán
pedig gyakorlatilag kiskutyának
nevezi őt, akinek nem jár a gyermekeknek,
vagyis az izraelieknek szánt
kenyérből. Ez a hirtelen
elő gördülő akadály azonban
inkább megerősíteni látszik az
asszony bizalmát, és hittel
válaszra készíti.

Hogyan válaszolt az asszony
hitből?

Először is nem sértődött meg
a „kutyás” hasonlaton. Elfogadta
a pozícióját, és csodálatosan
értelt: még a kiskutyáknak is
jut a morzsákból, amik az úr
asztaláról lehullanak. Vagyis
nem a „kenyér” kell neki, mivel
Jézus kegyelme oly hatalmas,
hogy még annak „morzsái” is
bőségesen elegendőek a leánya
gyógyulásához.

Jézus mintha csak erre várt
volna, megdicséri és teljesíti a
kérését: „Asszony, nagy a te hited,
legyen neked a te akaratod szerint!”
A válasz késleltetése tehát
nem a kapu bezárása volt, hanem
meghívás a hit egy magasabb
fokára, ami joggal váltja ki Jézus
elismerő szavait, bennünket pedig
arra hív, hogy mi is kövessük
ennek az asszonynak a példáját.

Annál is inkább, mert nem
maradhat bennünk visszhang
nélkül és megválaszolatlanul
Urunk jól ismert kérdése: „amikor
eljön az Emberfia, vajon talál-e
hitet a földön?” (Luk 18,8)

Seidel Klára CB

Ah, hol vagy, magyarok tündöklő csillaga?

Amikor augusztus 20-án templomainkban felcsendül ez a közismert,
István királyt dicsérő himnusz, szövegének szokatlan régiessége az ének
messzire nyúló gyökereiről árulkodik. Dallama és használata valóban
régibbi időkre nyúlik vissza, mint azt gondolnánk.

Ami a zeneiséget illeti, e közkedvelt és ünnepélyes himnusz Bogisich
Mihály 19. század végi énekeskönyvében már összekapcsolódik az
ének szövegével. Eredete viszont sokkal ősbib. Egészen egy 12. századi,
Petrus Abaelardusnak tulajdonított szekvenciáig (*Mittit ad Virginem*)
nyúlik vissza, amit eredetileg advent idején, az angyali üdvözléetről
megemlékezve énekeltek.

Ez a gregorián ének az 1600-as években
előbb protestáns graduálokban jelenik meg
magyar fordításban (*Küldé az Úr Isten*),
majd 1651-ben a *Cantus Catholici* katolikus
énekgyűjteménybe is bekerül. Mivel dallama
könnyen énekelhető, szerethető, moll
hangsora méltóságteljes, elégikus hangulatot
teremt, ezért idővel elszakad az eredeti máriás
szövegtől, és önállósul. Így lesz a Szent Istvánt
dicsérő himnuszunk kísérője is.

A himnusz szövege 1763-ban a *Dőri
énekeskönyvben* bukkan fel. Kovács István
költeménye akkor nyolcstrófás, a versszakok
kezdőbetűiből az ÁRVAKERT szó áll össze
mint a török hódoltság idején magára maradt
Magyarország szimbóluma. Ma ebből öt,
kissé javított szövegű versszakot éneklünk.

Eszmeiségében egyszerre találjuk meg a 18. században megerősödött
Szent István-kultusz és a magyar máriás lelkiség, az Istenanyának fel-
ajánlott ország (Regnum Marianum), augusztus 15. és 20. hangsúlyait.

És ezen a ponton érdekes módon visszakanyarodunk a himnusz
dallamának adventi-karácsonyi eredetéhez. Ahogy ugyanis a három
napkeleti bölcs aranyat, tömjént és mirhát ajándékoz Máriának és a
karjában pihenő gyermek Jézusnak, úgy barokk oltárképeken Szent
István az országalmát, későbbi ábrázolásokon pedig a koronáját ajánlja
fel az Istenszülőnek.

Az elárvult ország népe így talál Istvánban megdicsőült királyt és
patronust, Máriában pedig királynőt és patronát.

Gérecz Imre OSB

A HÉT LITURGIÁJAA év

AUGUSZTUS 16., ÉVKÖZI
20. VASÁRNAP (Szent Ponciánusz
pápa és Szent Hippolitusz áldozópap
vértanúk, Szent Rókus hitvalló,
Ábrahám, Szeréna) – Iz 56,1-6-7
(Az idegenek fiait elvezetem szent
hegyemre.) – Róm 11,13-15.29-32
(Isten nem bánja meg kegyelmi
adományait és meghívását.) – Mt
15,21-28 (Asszony, nagy a te hited!)
– **Zsolozsma:** IV. zsolnárhét
– **Énekrend:** Ho 220 – ÉE 591,
Ho 220 – ÉE 149, Ho 114 – ÉE
598, Ho 286 – ÉE 299.

AUGUSZTUS 17., HÉTFŐ (Jácint,
Arika, Réka) – Ez 24,15-24 –
Mt 19,16-22.

AUGUSZTUS 18., KEDD
– *Eudes Szent János áldozópap
emléknapja* (Ilona, Rajnald) – Ez
28,1-10 – Mt 19,23-30.

AUGUSZTUS 19., SZERDA –
**Szent Bernát apát és egyháztanító
emléknapja** (Huba) – Ez 34,1-11
– Mt 20,1-16a.

AUGUSZTUS 20., CSÜTÖRTÖK –
**SVENT ISTVÁN KIRÁLY, MAGYARORSZÁG
FŐVÉDŐSZENTJE FŐÜNNEPE** (Vajk, Sámuel, Stefánia) – Pél

4,10-15.18-27 (Szent István király
példája az igaz utat mutatja.) –
Ef 4,17-24 (Öltöztetek magatokra
az új embert, aki Istenhez hasonlót!) –
Mt 7,24-29 (Az okos ember a házát sziklára építette.)
– **Énekrend:** Ho 295 – ÉE 646,
Ho 296 – ÉE 290, Ho 293 – ÉE
600, Ho 306 – ÉE 366.

AUGUSZTUS 21., PÉNTEK –
Szent X. Piusz pápa emléknapja
(Grácia, Hajna) – Ez 37,1-14 – Mt
22,34-40.

AUGUSZTUS 22., SZOMBAT
– **Boldogságos Szűz Mária királynő
emléknapja** (Boglárka, Meny-

hért) – Ez 43,1-7a – Mt 23,1-12
vagy Iz 9,1-6 – Lk 1,26-38.

AUGUSZTUS 23., ÉVKÖZI
21. VASÁRNAP (Limai Szent
Róza szűz, Rózsa, Bence) – Iz
22,19-23 (Az Úr az ő szolgájának,
a Messiásnak a vállára teszi le
Dávid házának kulcsát.) – Róm
11,33-36 (Öbelöle, őáltala és őerte
van minden.) – Mt 16,13-20 (Te
Péter vagy, és én neked adom a
mennyei országának kulcsait.) –
Zsolozsma: I. zsolnárhét – **Ének-
rend:** Ho 227 – ÉE 588, Ho 227
– ÉE 143, Ho 126 – ÉE 596, Ho
269 – ÉE 360.

Evangelium és liturgia

(32.)

A Bizánci Egyházban a pünkösöd utáni tizenkettedik vasárnapon a gazdag ifjú történetét állítja elének a Szent Liturgia evangéliumi szakasza (Mt 19,16-26). A liturgikus szövegek pedig a harmadik hang állományából valók. A kettő között most sincs közvetlen és szoros összefüggés, de azért találhatunk közöttük kapcsolódási pontokat. Hármat emelnék ki ezek közül.

1. *Célkitűzés.* – A „valaki”, a gazdag ifjú a legnagyobb kérdést teszi fel Jézusnak az evangéliumban: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” (Mt 19,16) Aki komolyan veszi az életét, annak ma is ez a legfontosabb kérdés, mert az üdvösségre vonatkozik: célkitűzés. Fontos felfigyelni arra, hogy a kérdésben a válasz fele már benne rejlik: „mi jót kell tennem”, amit Márknál és Lukácsnál nem olvashatunk. Valóban! Jót kell cselekednünk, hogy eljussunk „az élet feltámasztására” (Jn 5,29). Ez a „jó” már a parancsok megtartásában is jelen van. De Jézus még többet kér, a még nagyobb jótekonyságot, a vagyonról való lemondást. Ezért is folytatódik úgy az evangélium szövege, hogy „a gazdagnak nehéz bejutnia a mennyek országába” (Mt 19,23). Persze, nem önmagában a gazdagság veszélyes, hanem a belőle fakadó „kőszívűség”! Amde a bűnbánat a helyes irányba állít be, miként a vecsernyében énekeljük az Úrhoz: „te, Üdvözítőm, téríts meg, és ragadj ki engem a kárhózatból!”

2. *A parancsok megtartása.* – Egyértelmű és határozott Jézus kategorikus kijelentése: „ha el akarsz jutni az örök életre, tartsd meg a parancsokat!” (Mt 19,17) Nemcsak ott és akkor, hanem itt és most is feltétele az üdvösségnek a parancsok megtartása. Mert ha semmibe vesszük őket, akkor magát Istent utasítjuk el. Mert Ő a Törvényhozó. És azt is meg kell fontolnunk, hogy nem kényúrként adta nekünk a parancsokat, hanem éppen a mi érdekünkben hozta meg őket. Mi járunk jól a megtartásukkal, mert közelebb kerülhetünk Hozzá, és közelebb kerülhetünk embertársainkhoz is. A vecsernye egyik énekében bűnbánattal fordulunk Urunkhoz a parancsok meg nem tartása miatt: „sokat vétettem ellened és megkeserítettelek téged, de megtérő, elveszett fiadat fogadd vissza!”

3. *Isten üdvözítő szándéka.* – Amikor a tanítványok megkérdezik, hogy ki üdvözülhet, Jézus itt már nem közvetlen választ ad, miszerint „aki megtartja a parancsokat és teljesíti a további feltételeket”, hanem azt mondja, hogy „embernek ez lehetetlen, Istennek azonban minden lehetséges” (Mt 19,26). Ezzel egyrészt a kegyelem kiérdemелhetlenségét és ingyenességét tanítja (Ef 2,8), másrészt pedig Isten egyetemes üdvözítő szándékát állítja elének (1Tim 2,4). Íme, erről énekelünk a reggeli istentiszteletben: Jézus „eltemtetett és feltámadt halottaiból, hogy minket üdvözítsen”. A vecsernyében pedig ezt kérjük tőle: „üdvözítsd a mi lelkeinket!” Egy másik énekünkben pedig összekapcsoljuk a kérést a biztos tudattal: „üdvözíts engem, én Uram, Istenem, mert te vagy mindnyájunk üdvössége!”

A célt és a beteljesedést így énekeljük örömmel: a mi Urunk „eltemtetett és feltámadt halottaiból, hogy minket üdvözítsen”.

Ivancsó István

Clairvaux-i Szent Bernát

Augusztus 16.

A Rőt Tescelin lovag és Aleth de Montbard harmadik gyermekeként született. Kilencéves korában beírták a Chatillon-sur-Seine egyházi iskolába, ahol grammatikát, retorikát és dialektikát tanult. Nagyon szerette az irodalmat, elmélyült a *Biblia* és az egyházatyák tanulmányozásában, de olvasta a pogány antik szerzőket is. Tizenhat éves kora körül meghalt az édesanyja, ami nagyon megviselte. A nemes ifjak világi életét élte, de lassan vágyakozni kezdett a szerzetesi életre.

A citeaux-i új kolostor, amelyet Molesmes-i Róbert és társai alapítottak 1075-ben, néhány évtizeddel később hanyatlani kezdett. 1112 nagybőjtjén felvételét kérte a kolostorba az akkor huszonegy éves Bernát. Nem egyedül érkezett, hanem egész csapat ment vele, akiket a rokonságból és ismerősei köréből vitt magával. Érkezésük révén Citeaux egy új szerzet, a ciszterci rend bölcsőjévé vált.

A citeaux-i kolostor megalapítása, amelynek kiváló oka a clunyi ideáloktól való eltávolodás volt, vitákat váltott ki a clunyi és a citeaux-i bencések között. Később megalakult az önálló ciszterci ág, de a vita tovább folyt. A központi kérdés az volt, hogyan kell élnie az igazi szerzetesnek.

Bernátot a ciszterci rend társalapítójának tekintik, mert nemcsak a rendi alkotmány megalkotásában volt jelentős szerepe, hanem a rend elterjedésében is. 1115. június 25-én, huszonöt éves korában apátnak nevezték ki, és egy új kolostor megépítésével bízták meg a Szajna egyik mellékfolyója, az Aube mentén. A ciszterci rendháznak a clara vallis (világos völgy) nevet adták. Ebből keletkezett később a Clairvaux név.

A citeaux-i apát ugyanekkor elküldte Arnoldot a Frank Királyság és a Német-római Császárság határvidékére azzal a megbízatással, hogy a Moiremont környékén lévő remeteket gyűjtse össze, és a közösséget építse be a ciszterciek szervezetébe. A Flambart-patak partján fel is épült az új kolostor, amelynek neve a Mori mundo kifejezésből származik, ami azt jelenti: meghalni a világnak. Ezzel a fiatal szerzetesrend már a német nyelvterület felé is elindult, mert később, 1123. januárban innen alapították az

alsó-rajna-vidéki Altenkamp kolostorát. Morimondot nem sokkal később Bernát mentette meg a széthullástól.

1119-ben a francia lovagok rendet alapítottak Jeruzsálemben, s mivel házuk



az egykori jeruzsálemi templom területén állt, templáriusoknak, templomos lovagoknak nevezték rendjüket. Regulá-jukat, amelyet a troyes-i zsinat hagyott jóvá (1128), lényegében Bernát írta meg.

Amikor 1130-ban, II. Honorius pápa halála után veszélybe került az Egyház egysége, Bernátnak és szerzeteseinek oroszlánrészük volt abban, hogy a szakadás veszedelmét sikerült elhárítani.

1145-ben pedig III. Jenő néven Bernát egykori clairvaux-i tanítványa került a pápai székre. Bernát neki írta a *szemlélődésről* című művét. Ebben keményen ostromozza a pápai udvarban tapasztalható visszaéléseket, hatalmaskodásokat, pompaszeretetet, a sok kiváltságot. Bírálatának, amelynek szándéka szerint gyakorlati célja volt, alapvető, elméleti jelentősége lett. Elismeri ugyanis, hogy a pápa egyedülálló nagyság és méltóság birtokosa, de amikor selyembe öltözik, pávatollakkal, arannyal és drágakövekkel ékeskedik, fehér lovon katonák és szolgák hadával körülvéve lovagol, akkor inkább Nagy Konstantin, mint Szent Péter utódának látszik. A püspökök is Krisztus földi helytartói, és tekintélyüket nem a pápának köszönhetik.

III. Jenő pápa a keresztes háború meghirdetésének feladatával bízta meg őt. Bernátról egy egész korszakot neveztek el, és már életében szentként tisztelték.

L. K.



Imádsággal kísérem a diákjaim életét

Csóka Gáspár OSB vasmisés

Csodás dolog egy szerzetesrend vagy egy egyházmegye életében, ha vasmisés pappal büszkélkedhet. Csóka Gáspár bencés szerzetest hatvanöt éve szentelték, a győri Loyolai Szent Ignác bencés templomban augusztus 15-én ünnepli vasmisését. Hihetetlenül gazdag papi életpályát tudhat maga mögött. Pannonhalmán és Győrött is dolgozott görög-latin-történelem szakos tanárként, és volt prefektus, iskolaigazgató. Levéltári feladatokat látott el, egyháztörténelmet tanított a felsőoktatásban, mindemellett pedig lelkipásztorként is szolgált. A győri bencés rendházban beszélgettünk vele.

– A legkegyetlenebb Rákosi-érában hallotta meg Isten hívását, és 1956. augusztus 15-én szentelték pappá. Mi vitte a papi életpálya felé?

– Édesapámék tízen voltak testvérek, a családjából hárman orsolyita nővérek lettek, egyvalaki pedig bencés szerzetes. Anyai ágon is volt a rokonságban egy irgalmasrendi nővér, mindnyájan komolyan elkötelezett, vallásos életet éltek. Bükön, egy most Vas vármegyéhez tartozó községben születtem, ott jártam iskolába. 1944-ben, a háború alatt végeztem az első osztályt. 1948 után már állami volt az iskola, a tanítók pedig katolikus vagy evangélikus hívők. Az államosítás után egy evangélikus kántortanító lett az osztályfőnököm. A tanítóink soha nem akadályoztak bennünket abban, hogy templomba járjunk, ministráljunk. Néha

őket is láttuk a templomban, véd- és dacszövetség alakult ki köztünk. Bükön volt egy nagyon kedves plébánosom is, Radnóczy Ernő, akire mindig nagy tisztelettel és hálával gondolok vissza.

A bencés nagybátyám, Csóka Lajos szerzetes Pannonhalmán élt, ő irányított oda engem. 1952-től 1956-ig tanultam a bencés gimnáziumban. Kik jártak oda iskolába az ötvenes években? Azok, akiket nyugodtan odavihettek a szülők: egyszerű falusi gyerekek. Meg olyanok, akiket máshova nem vettek föl. Az osztálynévsor úgy kezdődött, hogy Bárdossy, Csóka, Erdődy, Farkas... és így tovább. Nagyon összeszokott, jó társaság lettünk. Védett körülmények között éltünk, és nagyon nagy szeretettel neveltek minket a tanáraink. Szeretettel gondolok az osztályfőnökömre, Faggyas Edvinre, és különösen az orosztanáromra, Németh József-re, aki fiatal jezsuita páter volt, 1950-ben került Pannonhalmára. Korábban arról álmodozott, hogy majd Oroszországba megy misszióba, ezért megtanult oroszul. Nagyon jól tudta, hogy mi, diákok hogy viszonyulunk az orosz nyelvhez, de azt mondta, az alapot meg kell tanulni, mert szükség lehet rá. Rengeteget beszélt az orosz kultúráról, irodalomról, népdalokról, liturgiáról. Olvasta a görög *Szentírást*, és mindig mondta, hogy jó lenne, ha én



is megtanulnék görögül. Így már gimnazista koromban tanultam a görög nyelvet egy-két esztendeig.

Hétköznapi és vasárnaponként sokan átjártunk a főmonostorba ministrálni. Belenőtünk a bencés liturgiába. Az osztályfőnököm egyszer negyedéves koromban behívott magához, és megkérdezte, mit szeretnék kezdeni az életemmel. Tudtam, hogy lesz novíciusfelvétel, mondtam, hogy szeretnék idejönni. „Na, hála Istennek!” – kiáltott fel. Nagy megerősítés volt ez nekem. Megtörtént a felvételi, a magiszter atya közölte, hogy fölvettek. A nagybátyám pedig azt mondta, soha nem akarta megkérdézni tőlem, hogy mi leszek, de mindig is sejtette.

Harminc érettségiző közül akkor öten jelentkeztünk papnak, hárman jutottunk el a szentelésig. 1956. augusztus végén öltöztem be.

– Ez éppen a forradalom előtt történt. Hogyan élték át ezt az időszakot Pannonhalmán?

– Lehetett rádiót hallgatni, és az igazgató is értesítette a diákokat a fejleményekről. Talán Pannonhalmán az egyetlen iskola Magyarországon, ahol ezekben az időkben is folyamatos volt a tanítás, hiszen a diákok ott éltek, helyben. 1956-tól 1961-ig, amikor növendékek voltunk, többször elhangzott: ne gondoljuk, hogy tanítani fogunk az iskolában. Végig éreztük ezt a nyomást, benne volt a levegőben. De láttuk azt is, hogy az idősebbek teszik a dolgukat, és mindig jön utánpótlás. Így aztán sikerült túlélni ezeket a nehézségeket, és mégiscsak taníthattunk.

– Hogyan lett görög–latin–történelem szakos tanár?

– Pannonhalmán elvégeztem az öt év teológiát. Két gimnáziumunk volt akkor, a győri és a pannonhalmi. Az állam és az Egyház között addigra már megszületett a megegyezés, hogy az ELTE Bölcsészettudományi vagy Természettudományi Karára jelentkezhetünk, de a felvételi minimumot el kell érni ahhoz, hogy felvegyenek minket létszám fölöttinek. Nem kaptunk ösztöndíjat, nem kellett tandíjat fizetnünk, és mentességet kaptunk az ideológiai tantárgyak alól, hiszen „az ideológiával már úgyis meg voltunk fertőzve”. Szerettem volna orosz szakos lenni, de a rend úgy döntött, hogy menjek inkább latin–történelem szakra. Mivel a történelem iránti vonzalmam kisebb volt, így a latin mellé fölvettem a görögöt is. 1966-ban végeztem a három szakkal.

– Miként alakult a tanári pályája?

– Ötödéves egyetemista koromban Győrbe kerültem gyakorlótanárnak és diákokthoz nevelőnek, emellett pedig nappali tagozatos hallgató voltam Budapesten. Különleges, de nem könnyű időszak volt ez. Kaptam egy osztályt, ide járt Bíró László püspök is. Ezt követően kerültem Pannonhalmára, ahol háromszor négy éven

át voltam prefektus és osztályfőnök. 1977-ben igazgató lettem két évre, majd 1978-tól főmonostori perjel. Azután Győrbe jöttem házfőnöknek és igazgatónak, majd 1989-től 1998-ig ismét Pannonhalmán éltem. Akkor Asztrik főapát úr visszaküldött egy fél évre Győrbe, amiből aztán az lett, hogy itt maradtam, és egészen a covidjárvány időszakáig itt tanítottam. Néhány diák most is jár hozzám különóra és latint, görögöt tanulni. Az osztályaimból több diák később egyetemi tanár, orvosprofesszor, pap lett. A harmadik pannonhalmi osztályomban járt Orosz Atanáz püspök. Amíg meg nem alakult a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, addig Pannonhalmának önálló teológiai főiskolája volt. Szennay András főapát úr megbízásából az 1969/1970-es tanévtől egészen 2016-ig itt egyháztörténelmet oktattam. Néhány esztendeig a győri szemináriumban is tanítottam.

– Tanárként mire törekedett, hogyan akarta tanítani, nevelni a fiatalokat? Milyen lelkiürettel volt jelen közöttük?

– A legfontosabbnak azt tartottam, hogy figyelmes kísérői legyünk a diákoknak, hogy

olyan csoportom, ahová négy fiú járt, közülük hárman érettségiztek görög nyelvből, és ketten görög tanárok lettek.

– Úgy tudom, levéltárban is dolgozott.

– Pannonhalmán a bencés nagybátyám volt a levéltár vezetője. 1967-ben beosztottak a levéltárba is, hetente egy-egy délelőtt ott dolgoztam. Nem lettem levéltári kutató, de a rendszerezést, a levéltár értékeinek bemutatását el tudtam végezni. Ennek az időszaknak egy kedves epizódja, hogy egy alkalommal elvittem ide egy osztályt látogatóba. A pannonhalmi levéltár nagy értéke, hogy a fennmaradt öt 11. századi oklevélből négyet eredeti formában őriz, a 12. századból pedig vagy harmincat. Ezek közül néhányat megmutattam nekik, ne menjenek el úgy Pannonhalmáról, hogy nem látták őket. Az osztályfőnökük egyszer csak azt mondta nekik, hogy jöjjenek hozzám bátran, ha meg akarják tanulni, hogyan kell olvasni ezeket a dokumentumokat. Néhány fiatalember fel is bátorodott ezen. Jól fel lett adva nekem ezzel a lecke, de nem volt mit tenni. Előkerestem néhány kisebb méretű oklevelet, fénymásolatban odaadtam



Csóka Gáspár OSB augusztus 6-án, Urunk színévaltozásának ünnepén a pannonhalmi szerzetesközösség, diákok, tisztelők és hívek körében ünnepelte pappá szentelésének 65. évfordulóját

érezzék, törődünk velük. Keménynek, következetesnek kellett lenni, de a diákok tudták, hogy nyitva áll az ajtó, ha akarnak, bejöhetnek beszélgetni. Nagyon lényegesnek gondoltam, hogy nyitott legyek feléjük, és elmondhassák a gondolataikat.

A tanítás során a tankönyv mellé igyekeztem mindig olyan vázlatot adni, ami a keresztény szempontokat is érvényesíti. Oda kellett figyelni, nehogy olyasmit mondjak, amiből a tanulóknak vagy az iskolának baja származhat, ugyanakkor meg kellett tanítani mindazt, ami az állami felvételi vizsgán követelmény volt. A történelem mellett latint, és különórában görögöt is tanítottam. Volt egy

nekik, és közösen olvastuk őket. E diákok közül néhányan később levéltár szakot végeztek, ma a Pázmányon vagy az ELTE-n tanítanak, komoly szakemberek lettek.

– Mi adott leginkább erőt a feladataihoz?

– Életem folyamán mindig azt éreztem, hogy szerető közösség vesz körül, olyan emberek, akik között jól érzem magam, tudok adni nekik, és a szeretet visszasugárzik rám. A lelki háttérrel a rendszeres közös szerzetesi imádság, az egyéni imaélet és a szentírásolvasás, valamint a diákokkal való lelki foglalkozás adta. Szombaton este mindig volt csendes óra, vasárnap diákmise. Győrött és Pannonhalmán is részt veszek a

lelkipásztori munkában. Vasárnaponként két szentmisét mondok, az egyiket itt, a másikat a Szent Imre-templomban. Jó látni, hogy fiatalok és idősök is vannak mindkét hívó közösségben. Nagyon örülök annak, hogy még tudok segíteni a lelkipásztori szolgálatban.

– **A szocializmus alatt hogyan lehetett boldogulni klerikusként, egyházi iskola igazgatójaként, bencés közösség vezetőjeként? Nem találkoztak rosszindulattal?**

– Az egyházi iskolának kapcsolatot kellett tartania a megyei művelődési osztállyal, persze a tisztes távolság megőrzése mellett. Sokszor ki kellett kérni az egyházügyi hivatal engedélyét, például ahhoz is, hogy egy liturgikus szöveget kinyomtathassunk, vagy egy tanulmányi kiránduláshoz kedvezményt kaphassunk. Hála Istennek, a győri hivatalban dolgozott egy vezető, akivel együtt jártam az egyetemre. Volt olyan, hogy segített, és nyíltan megmondta, ha nem tudott.

Egyetemista koromban reverendában jártunk be a bölcsészkarra. Sok előnye volt ennek: akadt, aki az öltözetem miatt elkerült, más pedig épp emiatt jött oda beszélgetni hozzám. Minket is elvtársnak szólítottak. Volt olyan kolléga, akivel megállapodtunk, hogy mi is azok vagyunk, csak más alapon. Soha nem ért kellemetlenség az egyetemen amiatt, hogy pap vagyok. Egyszer egy, a marxista ideológia mellett elkötelezett tanár behívatott magához. „Nézzé, jól mennek a tanulmányai. Érdekes a dombtetőn elszigetelődnie? Itt lehetőségei volnának.” Azt mondtam neki: „Tanár úr, én úgy gondolom, hogy visszamegyek.” Becsületére váljon, hogy soha többé nem kérdezett erről.

Emlékszem, a hatvanas években, amikor igazgatóhelyettes voltam Pannonhalmán, egyszer úgynevezett brigádlátogatás volt: az összes szakfelügyelőt kiküldték hozzánk, hogy átvilágítsák az iskolát. Az igazgatóval együtt bennem is felmerült a kérdés, vajon mi lehet ennek az oka. Az egyik szakfelügyelő jelezte nekünk, hogy „nem kell semminek kijönnie”. Ez megnyugtató, felszabadító volt számunkra. Hogy ellenőrzik a munkánkat, az teljesen rendben van, jogos.

Az állam és Egyház közötti megegyezés alapján a katolikus iskoláknak lehetőségük nyílt arra, hogy a világnézeti szempontból problémás tananyagrészekről külön jegyzetet írjanak. Tudtommal egyetlen ilyen sem készült. Egy alkalommal egy történelem-szakfelügyelővel mentem órára, kérdezte, használók-e ilyen jegyzetet, mondtam, hogy nem. Leült az utolsó padba az egyik diák mellé, elkérte a fiú jegyzetét, aztán a másik füzetét is. Óra után a diák megkérdezte tőlem, hogy milyen jegyzetet kellett volna megmutatnia. Ekkor vált világossá számomra, hogy a felügyelő nem bízott bennem. A fiú azt mondta nekem, hogy ő is belenézett ám a szakfelügyelő jegyzetébe, és ezt olvasta: „Rövid, világos vázlat.” Aztán hozzátette: „Atya, azt eddig is tudtam, hogy világos, de hogy rövid?”

– **Munkája elismeréseként Szent Gellért-díjat, Pro Paedagogia Christiana díjat kapott.**



Az egyházi kitüntetések mellett 2006-ban önkormányzati elismerésben is részesült, Péterfy Sándor-díjjal jutalmazták. Kitüntetései között a Forster Gyula-émlékérem is szerepel, ezzel ismerték el a műemlékvédelemért, a győri bencés templom restaurálásának megszervezéséért végzett tevékenységét. Mi ennek az előtörténete?

– 2005-ben lehetővé vált számunkra, hogy megtisztítsuk a templomot a szennyeződésektől, és renováljuk a képeket. Állami támogatást is kaptunk rá. A rend részéről én voltam az összekötő. Akkor csak a főhajót tudtuk rendbe hozni, azóta a mellékhajókat is szépen rendbehozták, de ez már a későbbi perjelek feladata volt.

– **Hetven évvel ezelőtt öltözött be. Hogyan emlékszik vissza a rendbe lépésére és a papszentelésére?**

– Óriási lépés volt, amikor 1956 augusztusában beöltöztem: az első estétől kezdve egy asztalnál ültem az ebédlőben azokkal, akik addig tanítottak. Könnyen elfogadtak a testvéreimnek, inkább nekem kellett hozzászoknom, hogy már nem a diákjuk, hanem a rendtársuk vagyok. Amikor elvégeztem az öt esztendő teológiát, huszonhárom éves voltam. Az akkori szabályok a betöltött huszonegyedik életévhez kötötték a szentelést. Főpát úr engedélyt kért a Szentszéktől, egy esztendőt adtak. Augusztus 3-án születtem, a születésnapom után lehetett szentelni. Az első szabad nap, amikor Kovács Sándor szombathelyi püspök úr el tudott jönni Pannonhalmára, augusztus 15-e volt. Egyedül engem szenteltek akkor. Máig emlékszem, ahogyan a bazilikában a főoltárnál leborultam, és

elmondták felettem a felszentelő imádságot. Augusztus 20-án, Szent István napján volt Bükön az újmisé. Szép emlékek ezek! Most 15-én lesz a vasmise itt, Győrben, ahová Bíró László püspök úr is eljön.

– **Hogy szolgál az egészsége?**

– Kicsit cinikusan azt szoktam mondani, hogy egy órán át tudok panaszkodni az egészségem miatt, és minden szó igaz. 1979-ben, az első igazgatóságom idején ért egy szívinfarktus, ami súlyos következményekkel járt. Ugyanakkor el vagyok kényeztetve, hiszen több egykori diákom is orvos lett. Sok fiatalembert tanítottam, többükkel megmaradt a személyes kapcsolat. Örülök a kedvességüknek, figyelmességüknek, és nem győzöm meghálálni. Imádsággal kísérem őket. A szobámban itt a rengeteg könyv: ha a tanítványaimnak megjelenik valamilyen munkájuk, sokszor hoznak belőle egy példányt. Amikor a gimnáziumban tanítottam, érettségi előtt, az utolsó órán mindig azt mondtam a fiúknak: „Gyerekek, természetesen továbbra is megismerlek benneteket, de ha jöttök, kezdjétek azzal: ügyis tudom, hogy az atya megismer, de én vagyok a Kis Pista.” Épp most hétvégén lesz egy találkozó az egyik osztállyal abból az alkalomból, hogy mindenki betölti a 70. életévét. Szeretem, ha betévednek hozzám a volt diákok, és elbeszélgetünk. Érettségi találkozókon azonban egy dologban mindig meg kell egyezni: politikáról nem esik szó köztünk, mert nem ez tart össze minket.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Halász Gábor

Felülírjuk a rosszat jóval

Molnár Tamás nagymagyari plébános beszámolója Međugorjéból

Mindenki megdöbbenve értesült a međugorjei vandál cselekedetéről. Július 27-ről 28-ára virradó éjjel megrongálták a Mária-szobrot a Jelenések hegyén, és a Kék keresztnél is gyűjtogattak a szabadtéri oltárnál. Molnár Tamás 12 évig Pozsonyban szolgált, bő egy hónapja nagymagyari plébános. Međugorjében beszélgettünk vele augusztus 4-én a kegyhelyen tapasztalható hangulatról.

– Milyen következményei, visszhangja van a múlt heti rongálásnak?

– Azt gondolom, inkább a rá adott válasznak van visszhangja. Felhívás született az egyházi vezetőség és a helyi plébánia részéről, hogy ne gyűlölködéssel, haragszítással, mutogatással reagáljunk, hanem imával, böjttel és az irgalommal. És valóban, ez megvalósul, az emberek imádkoznak.

Mi is felkerestük azokat a helyeket, amelyeket megrongáltak. A međugorjei ifúsági fesztivál, a Mladifest nyitó szentmiséjén, szombat este felvonultak az országok a zászlóikkal és az országuk nevét felmutató táblákkal. Örömmel láthattuk, milyen sok helyről érkeztek ide. A szentmisét a bosznia-hercegovinai nuncius mutatta be, aki homíliájában egy gondolat erejéig utalt arra, hogy mi is történt itt néhány nappal ezelőtt. Hatásszünetet tartott a prédikációban, nagyon mély csend lett a téren. A szavai nem a gyűlöletszításra, hanem tényközlésre szolgáltak, hogy lássuk, a világban a rossz is jelen van.

A Mladifest idei mottója: „Ad fontem” – „A forráshoz”. Azaz minél inkább igyekezzünk Krisztushoz visszatérni és a hozzá való visszatérés összeegyeztethetetlen a gyűlölködéssel. Nagyon örülök, hogy nem érződik a múlt heti események rossz hatása, nem veszi el az emberek kedvét, ami történt. Bibliai módon felülírjuk a rosszat jóval. Inkább mindenki imádkozik, és örül annak, hogy ennyi fiatal és lélekben fiatal van itt együtt. Örülünk annak, mennyire élő az Egyház. A szentmisék és a programok vidám légkörben, zenével, táncokkal telnek. Látjuk, hogy az Egyháznak mennyire fiatal, örömteli az arca.

Az egyik prédikációban szó esett arról, hogy ha visszatérünk az otthonunkba, közösségeinkbe, ott is vissza tudunk térni a forráshoz. Például a ferences rend alapítója, Assisi Szent Ferenc nyolcszáz éve hunyt el. Visszatérnek a *Regulához*, mert az nem más, mint az evangélium szerinti élet. Mindannyian megtapasztalhatjuk, milyen visszatérni Krisztushoz, és milyen az ő evangéliuma szerint egyszerűségben, tiszta lelkiismerettel odatelepedni hozzá, a forráshoz, és abból kegyelmet meríteni. Azt látom, a fiatalok itt ezt teszik. Rengetegen gyónnak. Magam is gyóntattam itt, örülök, hogy nagyon sokan igénybe veszik a magyar nyelvű gyóntatást.



– Körülbelül mennyi magyar érkezett a Mladifestre?

– Pontosan nem tudom, de több magyar lelkiatyával is találkoztam az anyaországból, vannak itt a Felvidékről is. Sokan jöttek Erdélyből, és összefutottam vajdasági ismerőssémmel is. Az erdélyiek tíznél is több autóbusszal jöttek, felismerhetők a jellegzetes tájszólásukról. Sepsiszentgyörgyről, Korondról is érkeztek. Nagyon sok erdélyi pap gyóntat. Sokszor hallani azt a kifejezést, hogy „pap bácsi”, amit nálunk csak gyerekek mondanak, Erdélyben mindenki.

– Említette, hogy elmentek a megrongált helyszínekre. Most hogyan néznek ki?

– Vasárnap (augusztus 2-án – a szerk.) reggel ment fel a mi csoportunk a Jelenések hegyére imádkozni, ma reggel jártunk a Krizevacon, de voltunk a Kék keresztnél is. Mindennap vannak programok a szabadtéri oltárnál is.

Koncelebráló papként nagyon közel vagyok az oltárhoz. Seholy nem lehet észrevenni a jelét a múlt heti rongálásoknak, gyűjtogatásnak. Ezen nagyon elcsodálkoztam, mert a szobrokat könnyebb megtisztítani, de az oltárnál sem látni már égési nyomokat vagy füstfoltokat a szabadtéri sátor tetején. Nagyon alapos munkát végeztek.

A Cenacolo Közösség tagjai bekapcsolódtak ezekbe a munkálatokba. Jó látni őket, ahogyan kísérik fel a hegyre a betegeket. Nagyon szép szolgálatot teljesítenek. Érdekes, hogy egyszer épp egy szlovák ismerőssömet vitték, akivel májusban még Lourdes-ban voltunk együtt a betegek zárandoklatán, amit a Máltai Szeretetszolgálat szervezett. Beszéltem vele, nagyon hálás volt, hogy a Cenacolo tagjai ilyen szolgálatot is vállalnak: segítenek azoknak,

akik a saját lábukon nem tudnának felmenni, és nincsenek saját kísérőik, hogy segítsenek. Ma este a Cenacolo Közösség fog tanúságot tenni a szentmise után.

– A szombati nyitó szentmisére Leó pápa is küldött üzenetet. Hogyan fogadták a fiatalok?

– Kedves buzdítást kaptunk a Szentatától. Minden évben küld üzenetet a mindenkori pápa, XIV. Leó is folytatja ezt a hagyományt. Megerősítést adott, hogy Krisztus legyen az örömünk forrása. Ha a forráshoz akarunk visszatérni, őhozzá kell térni. Az aláírás Párolin államtitkár bíboros úré, aki a Szentatya nevében írja ezeket az üdvözlőket. A Vatikán által ide helyezett vizitátor, Aldo Cavalli érsek olvasta fel az üzenetet, melyet tapsvihar fogadott. Ez is jelzi, hogy a fiatalok mennyire örülnek annak, hogy a Szentatya lélekben támogatja ezt a találkozót, bár vannak még kétségek különböző egyházi személyekben, hogy ez a hely látogatható-e, jó dolog-e ide zárandokolni. Függetlenül attól, hogy valaki hisz a jelenésekben, vagy sem, a búcsújáróhely kegyelmei önmagukért beszélnek. A Szentatya is látja, tudja ezt. Rengetegen gyónnak és járulnak szentáldozáshoz. Tízezrek vannak a szentségimádáson. Ezek mind az Egyház kincsei, melyeket a Szentatya fontosnak tart.

Jó ezen a helyen együtt lenni, megtapasztalni az Úr Jézus jelenlétét, és ahol ő van, ott van az ő édesanyja. A Mladifest témái nincsenek a jelenésekre építve. Nem feltétlenül kell bennük hinni, de ha valaki hisz bennük, azzal sem tesz rosszat. Az üzenetek az evangéliumot ismétlik, imára, jóra, megterésre, békére hívnak.

Vámosy E.
Fotó: Mladifest

„A te jó Lelked vezessen engem egyenes úton”

Papszentelést ünnepeltek Hajdúdorogon

Hajdúdorogon ünnepre gyűltek össze a görögkatolikus hívek augusztus 1-jén. A Szent Kereszt körülhordozásának emléknapján, Nagyboldogasszony böjtjének kezdetén megtelt a székesegyház. Hívek, papok, családtagok és barátok érkeztek, hogy együtt legyenek Tóth Lóránt életének egyik legfontosabb pillanatában: áldozópappá szentelésénél. A szertartást Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita vezette.

Az ünnep középpontjában a Szent Kereszt állt. A metropolita prédikációjában felidézte a kereszt körülhordozásának ősi hagyományát, amely Konstantinápolyban, a 9. század táján alakult ki. A Szent Kereszt ereklyéjét a városban hordozták körbe, imádkozva a betegségek, járványok és a szenvedések elmúlásáért.

A kereszt ma is ugyanarra hívja az embert: hogy hittel tekintsen Krisztusra, és benne keresse a gyógyulást legfőbb betegségéből: a bűnéből.

A Szent Kereszt ünnepe és a Nagyboldogasszony böjtjének kezdete így különös jelentőséget kapott Tóth Lóránt papszentelésének napján is.

Kocsis Fülöp érsek arról beszélt, hogy az embernek, különösen pedig a papnak, meg kell tanulnia Isten idejéhez igazítani az életét. A főpásztor egy személyes, szeretetteljes történettel is megszólította az újszentelt, akivel az elmúlt években sok közös szolgálati élmény kötötte össze.

„Valószínű, hogy nem az Isten órája késik; a miénk siet, vagy szeretnénk sietetni. Érdemes kívánni az Isten óráját, mert akkor van pontosan az az esemény, aminek lennie kell” – hangzott el a prédikációban. Ez a gondolat különösen szemlélyessé vált Lóránt atya életében. Hosszú út vezetett ugyanis addig a napig, amikor a hajdúdorogi székesegyház oltáránál pappá szentelték. A metropolita arra kérte, hogy most kezdődő papi szolgálatát is Isten akaratához és az ő idejéhez hangolja. „Nagyon fontos tehát, kedves Lóri atya, hogy te is a ma kezdődő papságodat ehhez az isteni időhöz igazítsd” – mondta.

A prédikáció egyik legmélyebb és legmeghatóbb része a papszentelés különleges pillanatára irányította a figyelmet. Arra a pillanatra, amikor az újonnan felszentelt pap tenyerébe kerül az eucharishtiában jelen lévő Bárány. A metropolita így fogalmazott: „Vedd, és őrizd meg, mert számonkéri rajtad Isten!” Ez a mondat egész papi életre szóló küldetést fogalmaz meg: Krisztust őrizni, rá szegezni a tekintetet, és őt továbbadni az embereknek. „Eddig is volt már, hogy a tenyeredbe kaptad Krisztust, azért, hogy te magad megáldozz. De ma azért kapod a tenyeredbe, hogy kioszd, hogy másoknak add tovább” – mondta a metropolita. Majd arra figyelmeztette Tóth Lórántot, hogy papi szolgálatának legfontosabb feladata nem a saját, hanem Krisztus gondolatainak, terveinek, elképzeléseinek továbbadása lesz.

Kocsis Fülöp érsek egymás után adta át a papi öltözet darabjait: az epitacheliont, az övet, a kézelőt, a felont, valamint az újszentelt megkapta a liturgikont is.



Az újonnan szentelt pap első, miroválással adott áldásával zárult az ünnepi Szent Liturgia.

Az ünnep végén Lóránt atya szívből jövő szavakkal mondott köszönetet mindazoknak, akik hivatásának útján mellette álltak.

Forrás és fotó:
Hajdúdorogi Főegyházmegye

Egy hivatás elindulása és beteljesülése

Pappá szentelték Budai János görögkatolikus diakónust

Három diakónus szolgálatával kezdődött meg augusztus 6-án az ünnepi Szent Liturgia az újfehértói Örömhírvétel görögkatolikus templomban. Am egyikük, Budai János a szertartáson levetette diakónusi öltözkét, és Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita áldását követően áldozópapi ruhát vett magára. Családja, paptársai és két település görögkatolikus híveinek körében szentelték pappá a hajdúdorogi diakónust.

Budai János 1958. március 1-jén született Nyíregyházán. Újfehértón nevelkedett. Itt volt elsőáldozó, és a helyi görögkatolikus templomban kötött házasságot feleségével, Veres Ágnes Erzsébettel. 2012. július 8-án szentelték diakónussá. Az elmúlt tizennégy évben Hajdúdorogon szolgált diakónusként. Munkája részeként a helyi cigány közösség pasztorációjával foglalkozott. Ennek egyik szép jelképe az orárionját díszítő *Suntoj* felirat, amely cigány nyelven *szentet* jelent.

Az ünnepi Szent Liturgiára megtelt az újfehértói görögkatolikus templom. János atya feleségén, gyermekein és unokáin kívül az újfehértói és a hajdúdorogi közösség több tagja is jelen volt az ünnepi szertartáson. A Szent Liturgiát Kocsis Fülöp érsek-metropolita vezette a három görögkatolikus egyházmegyéből érkezett paptestvérek koncelebrálásával. Az Úrszínváltozás

eseményét felelevenítő evangéliumi szakaszt (Mt 17,1–9) Nyírán János, a Görögkatolikus Metropólia fődiakónusa olvasta fel.

Kocsis Fülöp metropolita homíliájában a nap apostoli szakaszának egyik mondatára hívta fel a jelenlevők figyelmét: „Igyekeztek még jobban megerősíteni meghívásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt tesztitek, soha nem fogtok megbotlani! Így széles kapu tárul előttetek a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába.” Hangsúlyozta: János atya szentelésével egy álom beteljesülésének lehetünk tanúi. De a szentelés nem a cél, hanem egy állomás, amely – a Tábor-hegyen történetekhez hasonlóan – segíti őt megerősíteni hivatásában és kiválasztottságában.

Az Úrszínváltozás eseményei, Jézus emberi voltában való megdicsőülése szorosan összefügg megfeszítésével, szenvedésével és kereszthalálával. Ezekre akarta felkészíteni a három kiválasztott tanítványt, Pétert, Jakabot és Jánost a Tábor-hegyen. És erről az eseményről emlékezik meg buzditásában Péter: „Igyekeztek még jobban megerősíteni meghívásotokat és kiválasztásotokat!” – mondta Kocsis Fülöp.

A papszentelés szertartásának kezdetén diakónustársai vezették a szentélyhez Budai Jánost. Paptestvérei kíséretében háromszor körüljárta az oltárt és megcsókolta annak sarkait, végül pedig az oltár előtt térdelve, ima és áldás kíséretében részesült a papi rend szentségében. Ezt



követően Kocsis Fülöp metropolita segítségével magára öltötte az áldozópapi öltözkét, miközben a papok és a jelenlevők az Axios!, vagyis a Méltó! kifejezés éneklésével köszöntötték az újonnan szenteltet.

Budai Jánost papszentelése dátumával kinevezték a Hajdúdorogi Görögkatolikus Parókia kisegítő lelkészévé, és arra kapott megbízást, hogy a továbbiakban is lássa el a helyi cigány közösség pasztorációját. Az újfehértói közösség egy áldókeresztel ajándékozta meg János atyát, akit a keresztség és a házasság szentségén kívül most már a papi szentség is az újfehértói templomhoz köt. Mások mellett köszöntötték őt Újfehértó és Hajdúdorog önkormányzatának képviselői és az újfehértói cigány közösség tagjai is (*alsó képünkön*). Budai János köszönetet mondott a jelenlevőknek az imáért, feleségének pedig a cigánypasztorációs munkában nyújtott segítségével. A szertartásról minden résztvevő az újszentelt áldásával tért haza.

Forrás és fotó:
Hajdúdorogi
Főegyházmegye



HAJDÚDOROGI
FŐEGYHÁZMEGYE

Ugyanazzal a reménységgel

Ötszáz éve ünneplik a Havas Boldogasszony-búcsút Szegeden

Idén is zarándokok sokaságát vonzotta a Havas Boldogasszony-búcsú Szegedre augusztus első hétvégéjén. A perzselő forráság sem tudta eltántorítani a híveket attól, hogy részt vegyenek az alsóvárosi ferences templom legfontosabb ünnepén. A vasárnapi ünnepi szentmisét Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be augusztus 2-án.

Az augusztus 1-jén és 2-án ünnepelt Havas Boldogasszony-búcsú hétvégéjén zarándokok sokasága érkezett a szeged-alsóvárosi ferences templomba, ahol szentmisék, körmenetek, közös imádságok, virrasztás és egyéb lelki programok várták őket. Az ünnep ismét megmutatta, hogy a több mint fél évezredes hagyomány ma is élő és formáló ereje Szeged vallási és közösségi életének – idén is zarándokok sokaságát vonzotta a Havas Boldogasszony-búcsú Alsóvárosra. Voltak, akik egész éjszaka virrasztottak a templomban, mások több száz kilométert utaztak ezért a hétvégeért. A padsorok megteltek; a gyóntatófülkék előtt két napon át kígyózott a sor.

Hajnaltig virrasztottak az alsóvárosi ferences templomban

A kétnapos búcsú koszorúzásokkal és ünnepi szentmisével kezdődött augusztus 1-jén, szombaton az alsóvárosi ferences templomban.

Az ünnep első napja idén is egybeesett Bálint Sándor születésnapjának évfordulójával, így a nyitó szentmisén a hitvalló néprajztudós boldoggá avatásáért imádkoztak. A Szeged-Csanádi



Egyházmegye által szervezett megemlékezésen rangos oktatási és kulturális intézmények – mint a Móra Ferenc Múzeum, a Szegedi Tudományegyetem, a Gál Ferenc Egyetem, az Alsóvárosi Napsugaras Tájház, valamint a szegedi Karolina és piarista iskola – képviselői is részt vettek.

A Mátyás téren álló mellszobornál Kárpáti Kázmér, az alsóvárosi templom búcsúzó plébánosa arról beszélt, hogy a szentek – például Szent Gellért vagy Kapisztrán Szent János – példája sokaknak nagyon távolinak tűnhet, Bálint Sándor azonban alig néhány évtizede még közöttünk élt, és családos emberként, hívó világi keresztényként mutatott példát. A mellszobor

kapcsán arra hívta fel a figyelmet, hogy Bálint Sándor tekintete rendíthetetlenül Krisztusra és a Boldogságos Szűzanyára szegeződik. Ez a mozdulatlan tekintet jelképe annak az életnek, amelynek középpontjában mindig Isten állt, és ma is arra hívja az arra járókat, hogy sose veszítsék szem elől azt, ami igazán megtartja az embert.

A búcsú nyitó szentmiséjét Serfőző Levente felsővárosi plébános mutatta be Bálint Sándor boldoggá avatásáért. Prédikációjában Havas Boldogasszony ünnepének üzenetét kapcsolta össze a mai ember mindennapjaival. Rámutatott: Szűz Mária nem csupán tiszteletünk tárgya, hanem annak példája is, hogyan válhat az ember élete Isten otthonává. A búcsú pedig nemcsak hagyományörzés, hanem lehetőség is arra, hogy az ember újra Isten felé fordítsa az életét.

Izajás próféta szavait idézve Serfőző Levente arról beszélt, hogy a világ ma is sokféle sötétséget él át: háborúkat, lelki válságot, az emberi kapcsolatok durvulását. A keresztény ember feladata azonban a világosság őrzése. Ebben állította példaként a hívek elé Bálint Sándor életét is, aki a kommunista diktatúra egyik legsötétebb időszakában, az ötvenes évek üldöztetései közepette sem veszítette el hitét. Felidézte megrendítő vallomását is, amelyet





Havas Boldogasszony-búcsú képvisel immár 500 éve.

A szentmise után tartották a hagyományos körmenetet a Mátyás téren. Később a látogatóknak lehetőségük nyílt közelebről is megismerni a helyszínt: kegyhelytörténeti bemutató és idegenvezetés indult a templomban, a kolostor falai között, valamint a ferencesek gyógyóvénkertjében. Délután szentmisét mutattak be a betegekért, az idősekért, az őket ápoló egészségügyi dolgozókért, amelynek keretében kiszolgáltatták a betegek szentségét is.

A Havas Boldogasszony-búcsú után sokan megerősödve tértek haza

A kétnapos búcsú hálaadó szentmisével zárult, amelyen Kis Efrém ferences szerzetes arra bátorította a jelenlévőket, hogy merjenek közelebb lépni Jézushoz. „Van helyünk az Isten mellett, az Isten közelében” – hangsúlyozta.

A kánikula ellenére sok zarándok vett részt a búcsún; a padsorok megteltek a szentmiséken, a gyóntatófülkéknél hosszú sorban várakoztak a hívek a búcsú mindkét napján. „A személyes lelki feltöltődés mellett a közösség ereje érintett meg a leginkább. Felemelő és megható volt látni, hogy ennyi ember együtt imádkozik, ugyanazzal a reménnyel a szívében” – mondta egy zarándok.

Forrás: Delmagyar.hu;
Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: Gémes Sándor, Török János

születésnapja előestéjén vetett papírra: bár úgy érezte, „hajótöröttje lett önmagának”, Bálint Sándor mégis azt írta, hogy „a tenger csodálatos, az eget pedig, ha rászakadt is, ott őrzi a szemében”. Serfőző Levente szerint ez a remény az, amely ma is megtarthatja az embert.

Szombaton az ökumenikus szellemiségét erősítve Szaplanczay Miklós görögkatolikus esperes vezetett liturgiát.

Az éjszaka folyamán a Mátyás téren szabadtéri keresztutat végeztek a Ferences Világi Rend tagjai. Az ezt követően a kolostor udvarán tartott szabadtéri szentségimádáson közel százan imádkoztak. A búcsú első napját éjfél, gyertyafényes szentmise zárta, amelyet Ocsovai Grácián ferences szerzetes pap mutatott be

az elhunytakért, majd a hívek hajnalig virrasztottak a templomban.

Aradról és Nyíregyházáról is érkeztek zarándokok

Vasárnap már kora reggeltől érkeztek a hívek az alsóvárosi búcsúba. Keresztalják jöttek Domaszékről, Szentmihályról és Gyálarétről, sőt Nyíregyházáról és Aradról is érkeztek zarándokok, akiket Mária-köszöntő éneksokkal fogadott a piarista iskola két népzene-tanára, Fábri-Ivánovics Tünde és Fábri Géza.

A délelőtti ünnepi szentmisét Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be. A püspök emlékeztette a résztvevőket arra a folytonosságra, amelyet a



Egymás mellett egymásért

Egy plébániai közösség négy napja Révfülöpön



A budapest-zugligeti Szent Család-plébánia révfülöpi táborában kézzelfoghatóvá válik az, amire egy plébániai közösség egész évben törekszik: a generációk együttélése, a hit közös megélése és az egymásért vállalt felelősség. A „Szülessetek újjá” mottóval szervezett program során mindenki ad és kap valamit – imát, mesét vagy egyszerű figyelmet. Július 31-én látogattuk meg őket Révfülöpön.

Egy kalandjátékba csöppenünk a péntek délelőtti látogatásunkkor: tíz csapat járja a feladatokat kínáló állomásokat, vidám beszélgetés, sok nevetés. Meleg van, egyre jobban tűz a nap, de a lelkesedés kitart. Az egyik csoportot kísérve beszélgetünk az együtt töltött négy napról, a közösség életéről.

Idén 265 fő a teljes létszám. Jöttek családok sok kisgyerekkel, házaspárok nagyobb gyerekkel, többen pedig már gyerekek nélkül. Van egy gimnazistacsoport, sok idősebb is táborozik, köztük a legidősebb 93 éves, és rengeteg a kicsi is, a legfiatalabb pár hónapos. Schulek Ágota kalauzol minket. Már a szülei is aktív tagjai voltak és maradtak a közösségnek, most azonban az ő korosztályuk vette át a stafétát, sőt már a gyerekeik is segítenek szervezésben. Minden részletében átgondolt, gazdag kínálattal

összeállított program köszönhető egyévnél előkészítő munkájuknak. Ágota férje, Zimmer Márton a táborvezető, ő fogta össze a tízfős szervezőcsapat munkáját.

A helyszín megtalálása volt az első feladat, amit úgy kellett keresni, hogy fokozatosan derült ki, hányan lesznek. Révfülöpön a Balaton-parti üdülőszálloda lett a megoldás. Sátorat állítottak az udvaron, ezt lett a tábori „templom”, ahol a szentmisére össze tudnak gyűlni.

Több évtizedes múlt

Nagy múltra tekint vissza a Szent Család-plébánia nyári tábora. A családi táborok előzménye több mint 30 éve indult, hittanosi csoportokkal. „Többször voltunk Garában, egy zsákfaluban a Cserhátban, ahol egy zugligeti tagunk parasztháza mellett sáortáborot vert fel a csapat. Építettünk hozzá zuhanyzót és vécét. A falut, ahol jó, ha hat gyerek volt, mi még harminccal szálltuk meg. Az idős nénikék ennyi gyereket látva mindenképp akartak valamit adni. A gyerekek a reggeli futásból egy-egy tojással jöttek haza, abból lett a reggeli” – emlékezik vissza az egyik nagypapa, Schulek János. Ezt követte Tata, az Öreg-tó parti ifjúsági tábor 2002-től kétfelvéte. A folyamatot a covidjárvány, illetve plébánosuk, Bodor György betegsége szakította meg. A közösség életében hosszabb szünet után

valósult meg újra a táborozás, nyolc év után a plébános, Depaula Flavio kérésére indultak újra.

Együtt, új szemmel

Flavio és Gábor atya aktívan bekapcsolódnak minden feladatba a táborban. A szentmisék mellett gyóntatnak, reggeli imát vezetnek, ők is be vannak osztva a csoportos megmozdulásokba.

Flavio atya azt emeli ki, hogy a tábor lehetőséget teremt a találkozásra, az ismerkedésre és a családok életébe való betekintésre. „A közösség alapja a családiasság, a cél, hogy a tagok tudatosítsák: nem egymás mellett, hanem egymásért élnek. A plébánián 80 kiscsoport – órsók, fiatalok, felnőttkatekézis – működik. A plébános számára fontos volt, hogy a tábor életét is az év központi gondolata – „Szülessetek újjá” – kísérelje. Idén erre alapozzák a lelkipásztori évet is, ami segíti a közösséget, hogy Jézushoz kapcsolódjon, hite elmélyüljön. „Rutinisan járunk misére. Most kiszakadunk a mindennapokból, együtt vagyunk, új szemmel, új környezetben tudjuk meglátni Isten szeretetének csodáit” – fogalmaz. A közösség számára a révfülöpi együttléti fontos állomás abban a folyamatban, amely a jegyesoktatással kezdődik, majd a fiatal házaspárok plébániai közösségbe való tartós bevonásával folytatódik. „A nagy plébániai közösség és a kisebb csoportok is segítik az embereket mind a

családi, mind az egyéni problémák megoldásában. Van egyfajta egymás mellé állás, ami kihat a mindennapi életre, a munkára is.”

Mindenki segít valamiben

Van egy nagy programháló, benne sok csoportos megmozdulás, kézműveskedés, sport, játék, előadás, beszélgetés, de „nyaralásabban” alakítva. „Az első táborokban minden pillanat be volt osztva, most szabadidő is biztosított a családoknak, bármikor mehetnek fürödni a közeli strandra. Szervezünk több korosztályt bevonó csoportos programokat, illetve minden korosztálynak külön-külön is. Fontosnak tartottuk, hogy együtt legyenek a generációk” – mondja Ágota.

A zugligeti egyházközség nagy múltra tekint vissza, sokan több generáció óta ide tartoznak. Idén sok új család is eljött a táborba. A szervezők arra törekedtek, hogy mindannyiukat minél jobban bevonják: a jelentkezésnél mindenki jelezhetette, miben tudna segíteni, így minden résztvevőnek – az étkezés körüli teendőktől a kézműveskedésen át egészen a kápolna berendezéséig – jutott kisebb-nagyobb feladat. „Így mindenki otthon érzi magát, sajátjának tudja a tábort, nincs olyan ember, aki valamiben ne segítene.”

Esténként a nagyszülők korosztályából kikerülő „nagyapák” mesélnek az óvodás, kisiskolás csoportoknak. Az étkezéseknél a karon ülő apróságokat átveszik az édesanyától. Minden tevékenységnek és minden napnak felelőse van. Így gördülékenyen zajlik az élet a nagy létszám ellenére is.

Imádság, amely összeköti a közösséget

Amit nyújt a tér, azt teljes mértékben kihasználják. A földszinten kényelmes beszélgetős sarkot alakítottak ki, mellette nagy szőnyegen

gyerekjátéshely, a másik oldalon csocsó, pingpong. Egy emeletes ágyas szobát szentségi kápolnává alakítottak. Elhozták a taizéi keresztest, a díszített oltáron ott az Eucharisztia, textilek teremtette félhomály. „Az oltárterítő leveleibe imaszándékokat lehet írni, ezekért imádkozunk a záró szentmisén. Egymást hívjuk imádkozni, aki elmond egy tized rózsafüzért, ragaszt egy lapra egy gyöngyszemet, és ad valakinek a táborból egy másikat, ezzel hívja őt is imádkozni. Egyre több a gyöngyszem a lapon.”

A közösségi tábor programja szentmisével kezdődött. Volt össznépi, gitáros éneklés, este kvíz és Kahoot Zugligetről, a templomról, a plébánosról és a káplánról, majd ismerkedős játékost következett. A többi estén tábortűz, borkóstolás kerti parti volt.

Anyagi okokból senki nem maradhat ki

Schulek Andrea nagymamaként van jelen, hozzá sok év táborozás tapasztalatát. Szavaiból egy összetartó, szolidáris, gondoskodó közösség képe bontakozik ki: „Van egy alapvetésünk. Anyagi okokból senki nem maradhat otthon. Nem vagyunk azonos anyagi helyzetben, más így a felelősségünk, itt pedig mindenkinek helye van.” A felnőttek részvételi díja a gyerekek számával csökken, de bárki jelezheti, ha csak



Depaula Flavio plébános indította újra a táborozást

kevesebbet tud fizetni, és a hiányzó összeget tehetősebb családok felajánlásaiból, a plébánia keretéből, illetve olyan tagok támogatásából fedezik, akik befizetik ugyan a tábordíjat, de nem tudnak jönni” – mutatja be a pénzügyi szolidaritást. Emellett gyakorlati segítséget is nyújtanak egymásnak. Andrea szerint nagy érték a kiscsoportok működése, ahol látják egymás életét. Erős az egész közösségben az a törekvés, hogy ítékezés nélkül forduljanak egymás felé, és észrevegyék, hol és hogyan kell a másinak segíteni. Legyen az iskolakezdési segítség, kölcsönautó vagy nyaralási lehetőség biztosítása, vagy akár egy özvegyen maradt édesanya anyagi támogatása. „A Jóisten sugallja, hogy kinek van szüksége valamire. Ha úgy szólítunk meg valakit, hogy belülről érezzük a szükségét, akkor nem bántó. El tudja fogadni.”

Mesék képernyők helyett

A tábor tökéletes környezetet biztosít arra, hogy a képernyők helyett a személyes jelenlét és az élőszavas mese élményét kapják meg. Schulek János az egyik mesélő nagypapa. Meséihez klasszikusokból merít ihletet, kedvencei Jack London sarkvidéki történetei, Kipling írásai.

János nagypapa a fejből való mesélés művészetét unokáinak köszönhetően gyakorolta be. Segítségképpen ő vitte reggelente autóval az unokák népes csapatát óvodába, iskolába, miközben mesélt nekik a 10-12 perces úton sorozatfolytatásokban: „Figyeltem rá, hogy mindig a legizgalmasabb résznél maradjon abba.”

Most is fejből mesél. „Így sokkal jobban lehet a gyerekek aktuális reakciójához, figyelméhez igazítani, hol rövidíteni, hol nyújtani, megfelelően hangsúlyozni.” Érzékeli, hogy a gyerekek figyelme megváltozott, türelmetlenebbek, nyugtalanabbak, nagyobb a vizuális igényük. Életük felgyorsult, több minden éri őket. De azért meg lehetett fogni őket: „Az izgalmas részeknél tágra nyílt szemmel figyelnek. A végén ülve maradnak, kérdeznek.” Persze a mesélőnek is fel kell vennie a pörgősebb ritmust. „Ilyen a világ, egyre nehezebb az én korosztályomnak





Judit és Dorottya a közösséghez való kötődésről beszél

érteni ezt. Én lassulnék, ők gyorsítanak. Meg kell oldanunk valahogy.” János „módszere” a szeretetteljes figyelem. „A felnőtteknek ritkán van idejük leülni a gyerekekkel az ő szintjükre. Nem leereszkedve, mert a gyerekeknek szintje van, lehet, hogy jóval magasabb, mint az enyém. Persze én többet tapasztaltam, de nekik színes képességeik vannak, jófejek, érdeklődők. Csak kutyü ne legyen a kezükben.”

Akik már visszaadnak valamit a közösségnek

Judit és Dorottya unokatestvérek. A két fiatal lelkesen mesél tábori élményeiről és a közösséghez való kötődéséről. Egész kicsi koruktól táboroznak. „Beleszülettünk. Annyi velünk egykorú gyerek között olyan izgalmas volt nem csak a saját tesóinkkal játszani” – mondják. Arra emlékeznek, mennyi minden belefért egy táborba. Számos meghatározó élményt őriznek a tatai táborokról, a közös szentmisékről, a vízparti biciklizésekről, az evezésekről.

Bár a résztvevők között régi cserkészismerősök mellett új arcok is feltűnnek, a táborból mégis leginkább a korosztályuk hiányzik, a 18–30 évesek. „De így is jó, most mi is visszaadhatunk va-

lamit a tábornak” – mondják. Csoportvezetők, szervezik a kisebbek programjait.

A beilleszkedés felgyorsult Révfülöpön

Szénási István és Réka fél éves kislányukkal együtt vesznek részt a táborban. Öt éve költöztek a zugligeti plébánia területére. Lassan halad a beilleszkedés. „Az első három évben nehezebben ment, csak a szentmisék jelentették a kapcsolódást. A férfiaknak szóló Exodus program nagy előrelépést jelentett az ismerkedésben, majd a felnőtt hittan következett. A tábor egyfajta megkoronázása ennek a folyamatnak.”

Nagyon pozitív élmény számukra, hogy a rendezvény kimondottan kisgyerekekbarát, a rugalmas napi-
rend kedvez annak, hogy beilleszkedjenek. „A vártnál sokkal aktívabban tudunk részt venni a közösségi és lelki programokon, és egyre több embert megismerünk” – mondja István, miközben átadja az ebédnél kiszolgálók fehér köténytét.

A kiscsoportok ereje

Szabó Gábor a tíz kiscsoport egyikének vezetője a táborban. Különböző korosztályok alkotják a játékok során együtt mozgó csoportokat. Érkezésükkor kalandjáték folyik, tíz állomást kell felkeresni. Nagyon meleg van, sétálni kell a tűző napon, mindenki inkább a strandra menne, mégis odateszik magukat. „Jó látni, mennyire megbecsülik a feladatok összeállításába fekte-

tett munkát” – mondja Ágota. A gyerekek és felnőttek egymást motiválják.

A tábori csoportok kialakításánál fontos szempont, hogy senki se érezze magát kívülállónak: az egymást jól ismerő résztvevők mellett az újaknak így van esélyük ismeretségeket kötni. Gábor egyébként a plébánián is csoportot vezet feleségével. Megerősíti, mennyire fontosak ezek



„A rendezvény kimondottan kisgyerekekbarát”

a rendszeres találkozók, a tagok a mindennapokban is segítően állnak egymás mellett. „A csoportban mindenki nyitott, szívesen megosztják egymással a gondjaikat és véleményüket, így a csoportvezetőknek nem kell harapófogóval kihúzniuk belőlük a szót” – mondja.

Mindenkinek legyen helye

Márkus Orsi is régi táborozó. Hozta karitászos szemléletét, két éve ugyanis ő a csoport vezetője. „Generációváltás történt, akik húsz éven át végezték ezt a szolgálatot, már nyolcvan fölött vannak.” Orsi megszervezte azok részvételét, akik maguktól nem tudtak volna eljönni. Így lehet résztvevő a plébánia területén lévő idősotthonból az a 93 éves asszony, aki nagyon szeretett volna eljutni a Balatonhoz. A másikuk, egy fiatal, fogyatékkal élő lány igazi színfoltja a közösségnek. „Örül, ha vannak körülötte emberek, keresi, miben tud részt venni. Énekel a kórusban, gitározni tanul. Nagyon élvezi a strandot, egyébként úszó paralimpikon, a speciális olimpián Los Angelesben aranyérmes lett hátúszásban.” Orsi szerint a közösség elbír öt-hét, körülöttük élő, valamilyen tekintetben hátrányt szenvedő embert, akiket megszólítanak, figyelve arra, mit tud a közösség nekik felajánlani, hogyan, hová tudnak közéjük becsatlakozni.

A révfülöpi tábor megmutatja, hogy egy plébániai közösség akkor él igazán, ha a hit a hétköznapi egymásra figyelésben és szolgálatban is testet ölt.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila



A közösség alapja a családiasság

„Mert becses vagy nekem, és szeretlek”

Örökfogadalom a domonkos nővéreknél

Tóth Evelin Zita nővér augusztus 8-án, a rendalapító Szent Domonkos napján tette le örökfogadalmát a budakeszi Havas Boldogasszony-plébániatemplomban. A szentmisét Csóka János OSPPE mutatta be; hét paptestvér koncelebrált, köztük Harkai Gábor budakeszi plébános.

Örökre, véglegesen elköteleződni az Úr mellett – ez nemcsak az érintett, hanem az egész Egyház számára öröm – hangsúlyozta Csóka János pálos szerzetes Tóth Evelin Zita örökfogadalmán a szentmise homíliájában. Szent Domonkos napján együtt ünnepeltek Zita nővérrel rendtársai, családja, barátai, kollégái, a domonkos világi rend és a budakeszi egyházközség tagjai, valamint más szerzetesrendek nővérei és testvérei.

Csóka János szentbeszédében a szerzetesi élet lényegére mutatott rá: belépés egy szeretetkapcsolatba, amelynek eredete az örök Szentháromság, az Atya és a Fiú egymás iránti kölcsönös szeretete a Lélekben. A szerzetes élete akkor igazi, ha kitart ebben a kapcsolatban. Apostoli tevékenysége, minden munkája akkor nyer értelmet, ha az alap ez az Úrral való lét. Erre igent mondani emberi teljesítménynek tűnhet, de nem az: soha senki nem érezheti elég erősnek, felkészültnek magát egy ilyen igen kimondására. De így van ez jól, hiszen a szerzetes nem a maga erejére akar támaszkodni. A fogadalmak erre a „működésmódra” tanítanak: nem saját erőre, hanem Istenre támaszkodni, s ebben hatalmas szerepe van a szerzetesi közösségnek.

A budakeszi Havas Boldogasszony-plébániatemplomban a szertartáson a nővérek kórusa látta el a liturgikus szolgálatot.



Zita nővér Szentesen érettségizett, főiskolai tanulmányait a Gál Ferenc Egyetemen és a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán végezte. Szegeden hittanárként és katekétaként dolgozott. 2019-ben, huszonöt éves korában lépett az Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos-rendi Nővérek Apostoli

Kongregációjába. Szerzetesi képzése egy év jelöltségből, két év noviciátusból és az ideiglenes fogadalom négy esztendejéből állt. Képzésének nagy részét a budakeszi rendházban töltötte. 2023-ban került Kőszegre, ahol a kongregáció által fenntartott iskolában tanít.

A domonkos fogadalmi szertartás sajátossága, hogy mindig a Veni Creator himnusszal, a Szentlélek segítségül hívásával kezdődik. Másik mozzanata a vénia, vagyis a földre borulás, amely az Istennek való átadottságot és alázatot jeleníti meg. Az előljáró kérdésére – „Mit kívánsz?” – a válasz: „Isten irgalmát és a tiéteket.” Aki fogadalmat tesz, és ezzel véglegesen átadja magát az őt meghívó Úrnak, az nemcsak Isten, hanem rendtársai, a közösség irgalmára is rászorul. Az ünnepi eseményről „*Mert drága vagy a szememben, mert becses vagy, és szeretlek*” (Iz 43,4) címmel rövid videós összeállítás is készült.

A fogadalomtételkor a fogadalmat tevő nővér kezét az előljáró kezébe helyezi – ez a gesztus szépen jelzi azt, ami a fogadalom lényege: egész életünket csak így, egy ilyen ígérettel tudjuk mintegy egybefogni, az előljárón keresztül Isten-

nek átadni, s egyúttal rábízni egy közösségre. A domonkos fogadalmi formula kifejezetten csak az engedelmisséget említi meg, mely a legfontosabbként az akarat átadásával magában foglalja a szegénység és a tisztaság evangéliumi tanácsait is.

A domonkos nővérek számára a rendalapító, Szent Domonkos ünnepe körüli napok mindig a találkozás és az örömteli közös ünneplés, illetve a képzés alkalmai is. Augusztus 4-én három új jelölt érkezett a közösségbe, 6-án, Urunk Színeváltozásának ünnepén Dömötör Regina nővér két éves noviciátus után letette első szerzetesi fogadalmát, a junior nővérek pedig megújították fogadalmukat. Az örökfogadalmat tesz, és ezzel véglegesen átadja magát az őt meghívó Úrnak, az nemcsak Isten, hanem rendtársai, a közösség irgalmára is rászorul. Az ünnepi eseményről „*Mert drága vagy a szememben, mert becses vagy, és szeretlek*” (Iz 43,4) címmel rövid videós összeállítás is készült.

A domonkos nővérek jelenleg négy rendházban élnek hazánkban: Budakeszin, Kőszegen, Hódmezővásárhelyen és Szombathelyen. Hivatásuk az örömhír, Isten igazságának hirdetése közösségben.

Forrás és fotó:
Domonkos Nővérek



Egyre népszerűbb a szegedi Gál Ferenc Egyetem

Három év alatt háromezerre nőtt a hallgatók száma

Kategóriát ugrott a szegedi Gál Ferenc Egyetem (GFE), az elmúlt három évben történetének legjobb felvételi eredményeit érte el az intézmény – mondta el Kovács Katalin oktatási igazgató a Délmagyar.hu hírportálnak. Pótfelvételi, illetve az egyetem saját felvételi eljárásában még lehet jelentkezni a képzésekre.

A most lezárult általános felsőoktatási felvételi eljárásban ismét csaknem ezer új hallgató nyert felvételt a GFE-re. A három éve tartó folyamatos növekedésnek köszönhetően a hallgatói létszám már meghaladta a háromezer főt, ezzel pedig a GFE kinőtte a „kis egyetem” kategóriát, és mára a középkelet-európai magyar felsőoktatási intézmények közé emelkedett. (...) A jelenlegi hallgatói létszám még nem végleges: a központi felvételi után következik a pótfelvételi, emellett az intézmény saját felvételi eljárásában is vár jelentkezőket a hitéleti képzésekre és a több mint húsz szakirányú továbbképzésre. (...)

A legtöbb új hallgatót idén is a szarvasi Pedagógiai Kar fogadja: a központi felvételin mintegy ötszázan jutottak be. Továbbra is az óvodapedagógus, valamint a csecsemő- és kisgyermeknevelő szak számít a két legnépszerűbb képzésnek. De a gazdasági terület iránt is erős az érdeklődés. A gazdálkodási és menedzsment szakra száz új hallgató került be, a pénzügy és

számvitel, valamint a műszaki menedzser képzésekre pedig csaknem hatvan-hatvan fő nyert felvételt. Az Egészség- és Szociális Tudományi Képzési Karon a szociális munka szak bizonyult a legnépszerűbbnek, de nagy érdeklődés övezte az ápoló és az egészségügyi szervező képzéseket is. A mentálhigiénés családkonzulens mesterképzés esetében pedig jelentősen korlátozni kellett a felvehető létszámot, olyan sokan akartak bejutni.

Kovács Katalin azt is kiemelte, hogy az utóbbi évek országos trendjével szemben a Gál Ferenc Egyetemen nőtt a nappali tagozatos hallgatók száma, amit részben az egyetem által kínált ösztöndíjaknak tulajdonítanak. (...)

A Gál Ferenc Egyetem pótfelvételi eljárásában augusztus 7-ig lehet jelentkezni, és csak egyetlen szak jelölhető meg. Kovács Katalin arra hívta fel a figyelmet, hogy érdemes előzetesen tájékozódni a korábbi ponthatárokról és a jogosultsági feltételekről, hiszen ezek nagyban befolyásolhatják a sikeres pótfelvételt. Az oktatási igazgató ugyanakkor arra is emlékeztetett, hogy a GFE esetében nem minden képzésre a központi felvételi rendszeren keresztül lehet jelentkezni.



A hitéleti képzésekre, valamint a szakirányú továbbképzésekre a Gál Ferenc Egyetem saját felvételi eljárását működtet: ezekre közvetlenül az egyetem honlapján elérhető online jelentkezési felületen lehet benyújtani a jelentkezést. A hitéleti képzések esetében augusztus végéig, a szakirányú továbbképzéseknél augusztus 15-ig várják a jelentkezőket.

Koós Kata

Fotó: Török János

Forrás: delmagyar.hu

A múlt és a jelen összeér

Nyolcszáz éves lett Nemesböd

Nemesböd első írásos említése immár 800 éves. A Vas vármegyei település kétnapos jubileumi ünnepet tartott, melynek keretében július 31-én Székely János szombathelyi megyéspüspök megáldotta az évforduló tiszteletére készült emléktáblát.



Nemrég ünnepelte Vát község is első írásos említésének 800 éves évfordulóját. Ugyanabban az oklevélben olvashatjuk Nemesböd település nevét is, még Bódként.

Mint azt Zágorhidi Czigány Balázs történész az ünnepségen elmondta, a bö szó nemzetségi előljárót jelent. Feltételezhető, hogy a Szombathely körüli királyi udvar népei élhettek itt. A nemes előtag pedig arra utal, hogy itt olyan köznemesi közösség élt, akik saját földjeiken dolgoztak, nem tartoztak földesúr alá.

Az ünnepség a templomban vette kezdetét, ahol levetítették a falu templomáról szóló kisfilmet is, amely a Szombathelyi Egyházmegye és a Szombathelyi Televízió együttműködésében készült. Az évforduló tiszteletére a Kossuth Rádióban ezen a napon délben a nemesbödi Szent Mihály-templom harangja szólalt meg.

A vetítés után a Sárvári Vonósok koncertjét hallgathatták meg az érdeklődők. Az évforduló tiszteletére emléktábla is készült, amelyet a templom oldalán helyeztek el, és amelyet Székely János megyéspüspök áldott meg.

A Községi Házban helyi alkotók műveiből nyílt kiállítás, míg az udvaron szabadtéri tárlaton mutatták be a falu értékeit. Zsizsik Katalin polgármester köszöntőjében elmondta: azért ünnepelhet ma a falu, mert minden történelmi viszonyítás és nehézség ellenére voltak olyan családok, akik hittek a jövőben, és az egyéni érdekük helyett sokszor fontosabbnak tartották a közösséget. Ez a nap tisztelet az ősök előtt – fogalmazott a polgármester.

A településnek Kondra Bálint, a Vas Vármegyei Önkormányzat alelnöke adott át emléklapot az évforduló kapcsán.

Forrás és fotó:

Szombathelyi Egyházmegye

HÍREK KÉPEKBEN



Augusztus 3-án, a hónap elsőhétfői szentmiséjén Boldog Apor Vilmos püspök tisztelői a vértanú püspök közbenjárását kérték és szentté avatásáért imádkoztak a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban. A szentmisét Grafl Ákos püspöki titkár, a Brenner János Hittudományi Főiskola Kollégiumának lelkésze mutatta be; koncelebrált Császár István, a Központi Papnevelő Intézet spirituálisa.

A Szociális Testvérek Társasága erdélyi kerületének kültagjai július 30. és augusztus 2. között lelkigyakorlaton vettek részt a Hargita megyei Marosfőn. Éves összejövetelükön – mely a lelki elmélyülést, a hivatás megerősítését és a közösség építését szolgálta – a résztvevők megújították ígéretüket, és egy új kültagot is köszöntöttek közösségükben. A kültagság lehetőséget ad arra, hogy világi hívők a saját életállapotukban – családban élve vagy egyedülállóként – bekapcsolódjanak a Szociális Testvérek Társaságának lelkiiségébe és küldetésébe.



A Váci Egyházmegye Kórházlelkésszi Szolgálat

ÖNKÉNTES

képzést indít

a kórházi pasztoráció segítésére

Hívjuk és várjuk az Egyházmegye területén élő leendő önkénteseket.

Önéletrajzát
2026. augusztus 31-ig várjuk a
korhazlelkeszseg@vaciegyhazmegye.hu
e-mail címre
Tel.: 06-30-611-1554

A Váci Egyházmegye Kórházlelkésszi Szolgálata önkéntesképzést indít a kórházi pasztoráció segítésére – tette közzé az egyházmegye honlapja. A lelkigondozók és az önkéntes beteglátogatók az egyházmegyében található kórházakban segítő beszélgetésekkel szolgálják a betegeket.

Válogatás
az
Új Ember
archívumából

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Rovatunk írásait archívumunkból válogattuk. Bálint Sándor néprajzkutatótól – akinek hősiei erényeit Ferenc pápa elismerte, s boldoggá avatása folyamatban van – az 1945. augusztus 16-i lapszámában közölt először írást az Új Ember.

A paraszti élet tanítása

Ha a magyar népeletet, különösen a katolikus magyar falut szemügyre vesszük, úgy találjuk, hogy még mindig eleven benne a hagyomány szelleme, a közösség ereje.

Nem is csoda, hiszen a népkultúra elsősorban a közösségi hagyományból táplálkozik. Innen aztán mértéktartó, klasszikus jellege. A hagyományok nem akarják az egyén életét elnyomni, csak meg akarják a világban és a társadalomban való helyzetét könnyíteni és az élet örök folytonosságát biztosítani. A népkultúra a hagyományokban kereteket nyújt az egyén számára, és ezért az általános emberit, az egyetemesen érvényest próbálja az embersorsban kihangsúlyozni.

A népkultúrában ennél fogva erős a társulás szelleme, a közös eszmények ereje. Amíg a XIX. század szellemi, politikai és gazdasági individualizmusa a közösségi formákat szinte teljesen szétfeszítette, és ezzel nemcsak az egyéneket, hanem az egyénekből álló nemzetet, modern társadalmat is valami döbbenetes árvaságra és kiszolgáltatottságra ítélte, addig korunk embere jól-rosszul újra meleg, természetes,

szerves közösség után sóvárog. Bizonyos, hogy ez az új társadalomépítés nem nélkülözheti a népelet szociális tanulságait.

Az életnek klasszikus fegyelme és teljessége bontakozik ki a parasztelel kötelező rendjéből, magasztos zárkózottságából, szellemének tiszta humanizmusából. Ebből a magatartásból következik, hogy régivágású parasztságunkat nem korlátozza rendi, társadalmi, nemzeti elfogultság és hiúság. Az egyéni önteltség kísértéseit nem ismeri, de személyes öntudata ugyanakkor igen eleven. Népünk a kis dolgokban akar hűséges lenni, hogy méltó legyen a legnagyobbra. Ezért vállalja magára a közösség rendjét, apáinak annyiszor kipróbált hagyományait. Ez lélektanilag szinte az evangéliumi tanácsok megszívvelésével egyezik. Ebben a látszólagos önállótlanásban voltaképpen mély bölcsesség és alázat nyilatkozik meg: vállalja az egyéni különködések, túlzások feláldozását, vállalja a közös élet szabályait, amelyek kimondatlanul is benne vannak a falu szellemi légkörében, azaz természetesek, mélyen emberiek, gondolkodás nélkül elfo-

gadhatók. A nép számára a közösségi norma az egyéniség jókedvű áldozatát és nem hiányát jelenti, mint azt a modern tömegeknél látjuk. A népnél a társaslet még mindig etikettszerű, amely a legnagyobb paraszti értékeszmény, a tisztesség élményéből következik, nem pedig üres konvenció.

A paraszttársadalmat másfelől – elsősorban évezredes keresztény kultúrája következtében – tekintélynek és szabadságnak valami megragadó összhangja és egyensúlya jellemzi. Ez a jelleg megtalálható a családfőtől függő és tagjaiban mégis teljesen egyenrangú családban, a számadótól, bandagazdától függő pásztor-, arató-, kubikosközösségekben, amelyeket szigorú fegyelem, föltétlen engedelmisség, mégis valami bensőséges baráti szellem és demokrácia fűz össze.

Sokan sóvárgunk valami új társadalmi autonómia után, amely egyfelől az állam terhein volna hivatva könnyíteni, másfelől a személyes felelősségtől és helytállástól annyira rettegő tömeget nevelni rá szociális kötelességeinek jókedvű teljesítésére, valami monumentális emberi szolidarizmusra. Itt megint csak népeletünk tanulságára kell utalnunk. Szegyenkeznünk kell, ha a régi parasztcsalád szerves munkaközösségére, a nemzetség vagy a szomszédság természetes segítőképeségére, a kalákák világára, a közmunkák igazán együttes erővel való elvégzésére, a közbiztonság önkéntes ellátására és a magunk megdöböntő társadalmi közömbösségére gondolunk.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Ol-társzsentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczi u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikán a templom karitászcsoporthoz szándékára, a harmadikon az imaláda elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éven minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmise után a kistéplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindenszent József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: szeptember 5., szombat; október 6., kedd; november 6., péntek. A szentmise 7 órakor kezdődik. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A Könnyező Szűzanya tiszteletére minden hónap 17-én a papi- és szerzetesi hivatásokért mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székes-egyházban (Győr, Káptalandomb 12.) Ezekre a szentmisekre az egyházmegye

egy-egy papiját hívják szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegytőlár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórész Zsigmond út 141.): augusztus 27-én 18 órától 30-án 13 óráig Ocsvai Grácián atya lelkigyakorlata: „Szent Angyalok”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Ha keresed az igazságot, ha nem félsz találkozni Vele címmel háromnapos lelkigyakorlatot tartanak fiataloknak Budapest, a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.), 2026. augusztus 18-20. között, keddtől csütörtökig. Vezet: Fábró Kornél esztergom-budapesti segédpüspök és Mijo Barada horvát laikus misszionárius. A program ingyenes, de regisztrációhoz kötött, névvel és életkorral a következő e-mail címen: mijobaradabudapest@gmail.com. További információk az Emmánuel Közösség hivatalos Facebook-oldalán találhatók.

BÚCSÚ

Nagykapornak-Remetekerti nagyboldogasszony-búcsú lesz augusztus 16-án, vasárnap 11 órakor. Az ünnepi szentmisét Tornavölgyi Krisztián irodagazgató vezeti. A szentmisén közreműködnek a búcsúszentlászlói és a nagykapornaki templomok kórusai, valamint a Zala Brass fúvósegyüttes. (Rossz idő esetén az ünnepi szentmise a nagykapornaki templomban lesz.)

DICSŐÍTÉS

Csiszér László 30 éves zenei szolgálatának alkalmából háláadó dicsőítés lesz a dunakeszi Fő téren augusztus 21-én, pénteken. A 18 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Gájer László egyetemi tanár, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kar 2. számú Keresztény Bölcséleti Tanszékét vezető professzora mutatja be. Közreműködik: Csiszér László és zenekara. A program 21.30-kor zárul. Kapcsolattartó és rendezvényszervező: Sebők Andrea T.: +36 70 639 5018, e-mail: mvsebandi@gmail.com

PÓTFELVÉTELI

A Brenner János Hittudományi Főiskola katekétá-lelképásztori munkatárs, római katolikus kántor, hittanár-nevelőtanár képzéseire pótfelvételi eljárás keretében várja a jelentkezőket.

HARANG

690 kg-os HARANG, Gisz, harangjáték 14 harangból eladó. T.:06/30-242-4299

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154.

Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra.

TÁRSKERESŐ

172/51 éves nő házastársat keres. T.: 06/30-476-4099

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

Azokat a római katolikus vallású személyeket hívják, akik hitüket a gyakorlatban, munkájukban is cselekvő szerepetként akarják megélni. A szakokra a jelentkezési határidő: 2026. augusztus 15., szombat – saját felvételi eljárás keretében. A szakirányú továbbképzésekre (levelező tagozat) a jelentkezési határidő: 2026. augusztus 23., vasárnap. Bővebb tájékoztatás: <https://bjhf.hu/foiskola/tartalmak/22> Érdeklődni lehet az alábbi elérhetőségeken: telefon: +36-96/313-055 (hétköznap 8-16 óra között), e-mail: tanulmanyiosztaly@bjhf.hu – győri képzés; e-mail: toszombathely@bjhf.hu – szombathelyi képzés.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola pótfelvételi eljárást hirdet 2026. szeptemberi kezdéssel az alábbi képzéseire: Vallásismeret – a cél olyan szakemberek képzése, akik a különböző kultúrák és vallások együttéléséből fakadó új kihívások hozzáértő kezelésével értéketermelő módon járulnak hozzá a társadalom életéhez. Antalfai fejlesztő művészetterapeuta – azoknak, akiket vonz a művészetekkel való rekreációs és személyiségfejlesztő munka. A kreatív alkotás, a szimbólumok megértése és a lelki folyamatok támogatása kiemelt szerepet kap a képzésben. Az oktatott módszer elsajátítása lehetővé teszi az életútban való elakadások kezelését gyermek-, ifjú- és felnőttkorban egyaránt. Antalfai személyiségfejlesztő és értékőrző meseterápia – a mesék ősi bölcsessége, szimbolikája és gyógyító ereje áll a képzés középpontjában. A hallgatók megtanulják, hogyan alkalmazhatók a mesék az életproblémák megoldásában, az életút fejlődési szakaszainak kiteljesítésében. Kiemelten hasznos segítő szakembereknek, pedagógusoknak és lelkigondozóknak. Határidő: 2026. augusztus 16. – a főiskola belső felvételi rendszerében. Bővebb információk: www.sapientia.hu/

KÉPZÉS

Vallásturisztikai szakember irányú továbbképzésre várják a jelentkezőket Győrben, a Brenner János Hittudományi Főiskolán (Győr, Káptalandomb 7.). A két féléves képzés célja olyan szakemberek képzése, akik képesek a szakrális örökséget hűen és mai kor igényeinek megfelelően bemutatni. Jelentkezési határidő: 2026. augusztus 23., vasárnap. Bővebb információk: <https://bjhf.hu> További tájékoztatás +36/96-313-055, e-mail: tanulmanyiosztaly@bjhf.hu

A Váci Egyházmegye Kórház-lelkészi Szolgálat önkéntesképzést indít a kórházi pasztoráció segítésére. A lelkigondozók és az önkéntes beteglátogatók az egyházmegyében található kórházakban segítő beszélgetésekkel szolgálják a betegeket. Az egyházmegye sok szeretettel hívja és várja a területén élő leendő önkénteseket erre a különleges szolgálatra. Az önéletrajzokat a korhazlelkesszeg@vaciegyhazmegye.hu e-mail-címre várják. Jelentkezési határidő: augusztus 31.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kara (PPKE BTK) új szakirányú továbbképzést indít. Hogyan alakítja át a közösségi média, az állandó online jelenlét, a digitális függőségek és a mesterséges intelligencia a lelki egészségről való gondolkodást? A képzés erre a megváltozott valóságra készíti fel a szakembereket, akik munkájuk során emberek kísérek vagy közösségeket vezetnek. Az eljárás szóbeli, és nem lexikális tudást mér, hanem a képzés iránti motiváltságot, a megszerezhető tudás és szakmai tapasztalat iránti nyitottságot. Két részből áll: személyes motivációs beszélgetés – életútrol, szakmai célokról –, valamint csoportos gyakorlat, amelyben a jelentkezők együttműködési, kommunikációs és reflexiós készsége

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. augusztus 10.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egyplányos előfizetés belföldi negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>

mutatkozik meg egy kötetlen, szimulált helyzetben. A belépési feltétel bármilyen szintű főiskolai vagy egyetemi diploma megléte. További információk a képzésről a <https://btk.ppke.hu> honlapon olvashatók. A szakirányú továbbképzési szakokra 2026. augusztus 25-ig lehet jelentkezni.

KÁNTORKÉPZÉS

A Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam 2026 szeptemberétől első évfolyamot indít. Várunk minden olyan jelentkezőt, aki érdeklődik a szent liturgia és az egyházzene iránt, továbbá szívesen teljesítene kántori szolgálatot. Érdeklődés esetén a megadott címre elküldjük a jelentkezés pontos feltételeit. A jelentkezési tájékoztató és a jelentkezési ív letölthető az egyházmegye honlapjáról. Postacím: Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 5. E-mail: wasztljanos@gmail.com

SZABADEGYETEM

Kávéházi Szabadegyetem programsorozat lesz Budapesten Café Franciscóban (Budapest, V., Molnár u. 4.) augusztus 24-29. között, hétfőtől szombatra. Előadások: augusztus 24., hétfő 19 órakor Török Csaba: *XIV. Leó pápa és a mesterséges intelligencia*; augusztus 25., kedd 19 órakor Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke: *A keresztény Európa válsága és jövője*; augusztus 26., szerda 19 órakor Széles Anna keresztény pszichológus: *Hit és pszichológia: Önbizalom és bizalom (Istenben és az emberekben)*; augusztus 27., csütörtök 19 órakor Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök és Marti Zoltán: *Jól kommunikál az Egyház?*; augusztus 28., péntek 19 órakor Darabos Ádám és Jancsó András: *Kereszténység és politika*. Augusztus 29., szombat 16 órakor Kármelita lelkiség a világban – könyvbemutató: Boldog Marie-Eugène OCD: Akiben a szeretet lelke lakást vett. Előadók: Muraközy Nóra és Kovács Emese. Bővebb információ: <https://franciscusalapitvany.hu/>, info@franciscusalapitvany.hu

KIÁLLÍTÁS

Könyvek Könyve – Bibliák a Győri Egyházmegyei Könyvtár gyűjteményéből címmel látható kiállítás a Győri Egyházmegyei Könyvtár dísztermében (Győr, Gutenberg tér 2.), mely 2026. augusztus 30-áig tekinthető meg. Négy száz évvel ezelőtt jelent meg az első teljes magyar nyelvű katolikus biblia, melyet 1605-ben kezdett el fordítani a latin *Vulgata* alapján Káldi György jezsuita szerzetes. A jubileumi évforduló alkalmából a Győri Egyházmegyei Könyvtár reprezentatív válogatást állított össze Bibliagyűjteményéből. A kiállítás turnusokban tekinthető meg 10, 12 és 14 órai kezdettel, maximális létszám: 15 fő. További információ: Szent László

Látogatóközpont T: +36/30-255-1363, e-mail: szentlaszlotlatogatokozpont@gmail.com, web: www.kaptalandomb.hu Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

„bőrömon ország süt át” címmel nyílt kiállítás Nagy László költő, műfordító művészetéről a Petőfi Irodalmi Múzeumban (Budapest V., Károlyi u. 16.). A tárlat bemutatja Nagy László képzőművészeti alkotásait, könyvillusztrációit, az *Élet és Irodalom* (ÉS) képszerkesztőjeként folytatott tevékenységét, asztalosipari és faragási munkásságát. Emellett a kortárs képzőművészekkel való kapcsolata, alkotótevékenységük összefonódása is kiemelt szerepet kap. A kiállítás október 31-ig látogatható.

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek. A kiállítás szeptember 27-ig látható.

KONCERT

Szotyori Nagy Gábor orgonaművész hangversenye lesz Budaörsön, a Nepomuki Szent János Plébániatemplomban (Budaörs, Templom tér 1.) szeptember 1-jén, kedden 19 órától. Műsor: Jehan Alain: *Litanies*, Josef Gabriel Rheinberger: *Cantilena*, Liszt Ferenc: *Tell Vilmos kápolnája*, Ch-M. Widor: *Allegro vivace* az *V. szimfóniából*, Lisznyay Szabó Gábor: *Canzonetta No.1.*, César Franck: *Grande Pièce Symphonique*. A belépés ingyenes, adományokat szívesen fogadnak!

PROGRAMAJÁNLÓ

A **veszprémi várnegyed** különleges nyári programokkal várja a látogatókat: vezetett vándorúton a több száz éves épületek mellett az érseki palota ritkán látogatható kertjét is bejárhatják, megcsodálva a bibliai szimbólumokat rejtő növényvilágot és a páratlan panorámát. A gyerekekkel érkezők egy egyedülálló nyomozójátékban is részt vehetnek a *Bogáncs és lilium* – *Magdolna virágai* kiállításon. Az ezeréves múltra visszatekintő Szent Mihály-főszékesegyházat, a 13. századi Gizella-kápolnát, valamint a Szent György-kápolnát és a magyar barokk építészet egyik legszebb példáját, az érseki palotát is felfedezhetik a veszprémi várnegyedbe látogatók a nyári vezetett sétákon, melyek a Biró-Giczey Háztól indulnak 10.30-kor, illetve 14, 16 és 18 órakor. Bővebb információk: www.veszpremierseksseg.hu/

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA
augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

szeptember 7-11. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT GÖRÖGORSZÁGBA

szeptember 21-28. | 8 nap | 599.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

(JUBILEUMI ZARÁNDOKLAT)

október 1-6. | 6 nap | 349.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA

október 1-4. | 4 nap | 119.900 Ft/fő

MÁRTON ÁRON-EMLEKÉVI ZARÁNDOKLAT

ERDÉLY SZENT ÉLETŰ PÜSPÖKE NYOMÁBAN

október 1-6. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

október 5-11. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

október 20-24. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

október 21-25. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

október 23-28. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

október 23-29. | 7 nap | 439.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ

URNATEMETŐJÉBEN

URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,

valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS

LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.



Temetőnk minden nap 8–18 óráig látogatható.



Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912;

E-mail: urnauroda@szgp.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8915;

E-mail: iroda@szgp.hu



Templomunk misere ndje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00

Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Lucsok Miklós munkácsi megyéspüspök az ungvári skanzenben

Büszkék lehetünk arra, hogy megmentünk egy templomot

A Kárpátaljai Néprajzi és Népi Építészeti Múzeumban július 28-án ünnepélyesen megnyitották a Szent Mária Magdolna-fakápolnát. Lucsok Miklós munkácsi megyéspüspök Majnek Antal nyugalmazott megyéspüspök és ungvári, munkácsi, szolvyai papok koncelebrálásával szentmisét mutatott be a szabadtéri múzeumban, ahol a Vezérszállásról átszállított szakrális műemléket felállították.

A szentmisén Lucsok Miklós OP kiemelte, Kárpátalja soknemzetiségű történelmi múlttal rendelkezik, a határok többször is megváltoztak, és most „mi vagyunk az Egyház hosszú történelmének örökösei itt, Kárpátalján”.

„Ezekben az időkben, amikor országunkban templomokat rombolnak le, büszkék lehetünk arra, hogy megmentünk egyet – fogalmazott a főpásztor. – Ez a kápolna túlélte a két világháborút, túlélte a különböző rezsimek váltakozását, és lehet, hogy mindannyiunkat is túlél. Ugyanakkor tanúja az egységnek és az erőnek, amelyet Istentől merítünk.”

Szentbeszédében a munkácsi megyéspüspök felhívta a figyelmet azokra az evangéliumi szavakra, amelyek a Feltámadt Krisztus és Mária Magdolna találkozását írják le. „A béke, az erő, a világosság és a remény érzései, amelyek az imádság során eljutnak hozzánk, abból a forrásból fakadnak, amely maga a Feltámadt Krisztus.”

Jézus kérdéseit – „Mit keresel?”, „Kit keresel?” – felidézve Lucsok Miklós püspök leszögezte, hogy éppen ez a két kérdés vezethet el bennünket Istenhez, hiszen „békét keresünk, erőt keresünk, szeretetet keresünk, az ihlet forrását

keressük, és válaszokat is a kérdéseinkre”.

A főpásztor az egység megtartására és őseink bölcsességének továbbvitelére buzdított, hogy „képesek legyünk elfogadni és szeretni egymást olyannak, amilyenek vagyunk – a gyökereinkkel, a sokszínűségünkkel együtt, mert ez gazdagság. Ez gazdagság, tanúságtétel és példa.”

Imájában a munkácsi megyéspüspök a Szentlélekhez és a Feltámadt Krisztushoz fordult, hogy „ővjon bennünket, őrizze meg Kárpátaljánkat, és őrizze meg az egész országunkat”.

A győzelem, amelyre mindannyian vágyunk, Krisztusban érkezik el, és ez csakis Isten ereje által valósulhat meg. A béke, amelyre mindannyian vágyunk, isteni erő és isteni beavatkozás nélkül lehetetlen – hangsúlyozta a püspök. Arra buzdította a jelenlévőket, hogy ne csüggedjenek, ne adják át magukat a félelemnek, a zúgolódásnak, az ítélkezésnek és a bíraskodásnak, hanem tartsanak ki az imádságban, Krisztus megismerésében, és szolgáljanak egységgel és imával ott, ahol éppen vannak: a saját felekezetükben, gyökereikhez hűen, de mindvégig nyitottan az egy Isten felé.

A szentmisében imádkoztak minden jótévőért, a vezetőkért, a katonákért, valamint Bacscai József főkonzulért is, aki személyesen járult hozzá a kápolna megőrzésének ügyéhez.

Az immár az ungvári szabadtéri múzeumban álló kis fatemplom ünnepélyes megnyitóján Lucsok Miklós püspök egy fali feszületet adott át a múzeumnak, amelyet a kápolnában fognak őrizni; valamint átadta a kápolna felszentelését igazoló okiratot is.

A főpásztor elmondta, hogy a múzeum vezetésével történt egyeztetés alapján a jövőben például esküvőket is tarthatnak majd a helyszínen, ami különösen értékes lehet Vezérszállás szülőttei számára.



Az eseményre számos hívó gyűlt össze; valamint jelen voltak a hatóságok képviselői, a múzeumi közösség tagjai, a diplomáciai testület képviselői és a művészet kedvelői is.

**Forrás: Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye
Fotó: Ungvári skanzen,
Weis Viktória/Veritas**

